РЕШЕНИЕ НА ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯ СЪД (пети разширен състав)

9 септември 2009 година *

По дела Т-30/01—Т-32/01, Т-86/02—Т-88/02

Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava (Испания), за която се явяват адв. M. Morales Isasi и адв. I. Sáenz-Cortabarría Fernández, avocats,

жалбоподател по дела Т-30/01 и Т-86/02,

Territorio Histórico de Guipúzcoa — Diputación Foral de Guipúzcoa (Испания), за която се явяват адв. M. Morales Isasi и адв. I. Sáenz-Cortabarría Fernández, avocats,

жалбоподател по дела Т-31/01 и Т-88/02,

Territorio Histórico de Vizcaya — Diputación Foral de Vizcaya (Испания), за която се явяват адв. M. Morales Isasi и адв. I. Sáenz-Cortabarría Fernández, avocats,

жалбоподател по дела Т-32/01 и Т-87/02,

* Език на производството: испански.

подпомагани от

Comunidad autónoma del País Vasco — Gobierno Vasco (Испания), за която се явяват адв. M. Morales Isasi и адв. I. Sáenz-Cortabarría Fernández, avocats,

и от

Confederación Empresarial Vasca (Confebask), установена в Билбао (Испания), за която се явяват адв. M. Araujo Boyd, адв. L. Ortiz Blanco и адв. V. Sopeña Blanco, avocats,

встъпили страни по дела T-86/02—T-88/02,

срещу

Комисия на Европейските общности, за която първоначално се явяват, по дела T-30/01—T-32/01, г-н J. Flett, г-жа S. Pardo и г-н J. L. Buendía Sierra, а по дела T-86/02—T-88/02, г-н Buendía Sierra и г-н F. Castillo de la Torre, впоследствие г-н Castillo de la Torre и г-н C. Urraca Caviedes, в качеството на представители,

ответник,

подпомагана от

Comunidad autónoma de La Rioja (Испания), за която по дела T-86/02 и T-87/02 се явява адв. J. M. Criado Gámez, а по дело T-88/02 — адв. I. Serrano Blanco, avocats,

встъпила страна по дела T-86/02—T-88/02,

с предмет, по дела T-30/01—T-32/01, жалба за отмяна на Решение на Комисията от 28 ноември 2000 г. да се започне процедурата, предвидена в член 88, параграф 2 ЕО по отношение на данъчните предимства, предоставени с разпоредби, приети от Diputación Foral de Álava, Diputación Foral de Guipúzcoa и Diputación Foral de Vizcaya, под формата на освобождаване от корпоративен данък за някои новосъздадени предприятия, а по дела T-86/02—T-88/02, жалба за отмяна на Решения 2003/28/ЕО, 2003/86/ЕО и 2003/192/ЕО на Комисията от 20 декември 2001 година относно схема за държавни помощи, приведена в действие от Испания през 1993 г. в полза на някои новосъздадени предприятия в провинция Álava (T-86/02), провинция Vizcaya (T-87/02) и провинция Guipúzcoa (T-88/02) (съответно ОВ L 17, 2003 г., стр. 20, ОВ L 40, 2003 г., стр. 11 и ОВ L 77, 2003 г., стр. 1) под формата на освобождаване от корпоративен данък,

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД
НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ (пети разширен състав),

състоящ се от: г-н M. Vilaras, председател, г-жа M. E. Martins Ribeiro, г-н F. Dehousse (докладчик), г-н D. Šváby и г-жа K. Jürimäe, съдии,

секретар: г-н J. Palacio González, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 15 януари 2008 г.,

постанови настоящото

Решение

Правна уредба

I — *Общностна правна уредба*

1 Член 87 ЕО предвижда:

„1. Освен когато е предвидено друго в настоящия договор, всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с общия пазар.

[…]

3. За съвместими с общия пазар могат да се приемат:

[…]

в) помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес;

[…]“

2 Член 88 ЕО предвижда:

„1. Комисията, в сътрудничество с държавите членки държи под постоянно наблюдение всички системи за предоставяне на помощ, съществуващи в тези държави. Тя предлага на последните всички подходящи мерки, които са необходими за последователно развитие или функциониране на общия пазар.

2. Ако Комисията, след като е уведомила всички заинтересовани страни да представят своите мнения, установи, че помощта, предоставена от държавата или чрез ресурси на държавата, е несъвместима с общия пазар в съответствие с член 87, или че тази помощ е била използвана не по предназначение, тя взема решение, че съответната държава членка е задължена да отмени или измени тази помощ в срок, който Комисията определя.

[…]

3. Комисията следва да бъде информирана в разумен срок, който да ѝ даде възможност да представи своето становище по отношение на всякакви планове за предоставянето или изменението на помощта. Ако тя счита, че такъв план е несъвместим с Общия пазар, като се позовава на член 87, тя без забавяне започва процедурата, предвидена в параграф 2. Заинтересованата държава членка не може да започне прилагането на предложените мерки, докато тази процедура не доведе до постановяването на окончателно решение.“

3 Съображение 4 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [88 ЕО] (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41), предвижда:

„[З]а да се осигури правна сигурност, е уместно да се определят обстоятелствата, при които дадена помощ трябва да се счита за съществуваща помощ; [з]авършването и задълбочаването на вътрешния пазар е постепенен процес, който се отразява върху постоянното развитие на политиката за държавна помощ; [к]ато се следва това развитие, определени мерки, които в момента на своето влизане в действие не са представлявали държавна помощ, могат оттогава насам да са се превърнали в помощ.“

4 Член 1 от Регламент № 659/1999 предвижда:

„За целите на настоящия регламент:

[…]

б) „съществуваща помощ“ означава:

i) […] всяка помощ, която съществува в съответната държава членка преди влизането в сила на Договора, т.е. схеми за помощ и индивидуална помощ, които са били въведени в действие преди и продължават да се прилагат след влизането в сила на Договора;

ii) разрешена помощ, т.е. схеми за помощ и индивидуална помощ, които са били разрешени от Комисията или от Съвета;

[…]

v) помощ, която се счита за съществуваща помощ поради това, че може да се установи, че в момента на въвеждането ѝ в действие не е представлявала помощ и в последствие е станала помощ поради еволюцията на Общия пазар и без да е била изменяна от държавата членка. Когато определени мерки са станали помощ след либерализирането на дадена дейност от правото на Общността, такива мерки не се считат за съществуваща помощ след датата, определена за либерализиране;

в) „нова помощ“ означава всяка помощ, т.е. схеми за помощ и индивидуална помощ, които не са съществуваща помощ, включително измененията на съществуваща помощ;

[…]

е) „неправомерна помощ“ означава нова помощ, която е въведена в действие в нарушение на член 93, параграф 3 [ЕО];

[…]“

5 Съгласно член 2, параграф 1 и член 3 от Регламент № 659/1999 „за всички планове за предоставяне на нова помощ трябва да бъде отправено уведомление до Комисията в подходящ срок от съответните държави членки“ и тя не може да се приведе в действие „преди Комисията да вземе или да се счита, че е взела решение за разрешаването на такава помощ“.

6 Член 6 от Регламент № 659/1999 относно официалната процедура по разследване предвижда:

„Решението за започване на официална процедура по разследване обобщава релевантните фактически и правни въпроси, включва предварителна оценка от страна на Комисията за характера на помощта по предложената мярка и излага съмненията по отношение на съвместимостта ѝ с Общия пазар. Решението призовава съответната държава членка и другите заинтересовани страни да представят коментари в рамките на предписан срок, който обикновено не надхвърля един месец. При надлежно обосновани случаи Комисията може да удължи предписания срок.

2. Получените коментари се представят на съответната държава членка. Ако заинтересована страна поиска това, на основание за потенциална вреда, нейната самоличност не се съобщава на съответната държава членка. Съответната държава членка може да отговори на представените коментари в рамките на предписан срок, който обикновено не надхвърля един месец. При надлежно обосновани случаи Комисията може да удължи предписания срок.“

7 Що се отнася до помощ, за която не е направено уведомление, член 10, параграф 1 от Регламент № 659/1999 предвижда, че „[к]огато Комисията разполага с информация от какъвто и да е източник относно твърдения за неправомерна помощ, тя незабавно разглежда тази информация.“

8 В член 13, параграф 1 от същия регламент се предвижда, че това разглеждане, когато има такова, завършва с приемането на решение да се започне официална процедура по разследване. Член 13, параграф 2 от посочения регламент предвижда, че когато става въпрос за неправомерна помощ, Комисията не е обвързана от сроковете, приложими в областта на предварително разглеждане и на официалната процедура по разследване в случай на помощ, за която е направено уведомление.

9 Член 14, параграф 1 от Регламент № 659/1999 гласи:

„Когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от получателя […] Комисията не изисква възстановяване на помощта, ако това противоречи на общ принцип на правото на Общността."

10 Със своето Известие от 1978 г. относно схемите за регионална помощ, изпратено до държавите членки на 21 декември 1978 г. (ОВ C 31, 1979 г., стр. 9, наричано по-нататък „Известието от 1978 г. относно схемите за регионална помощ"), Комисията очертава приложимите принципи за съгласуване за схемите за регионална помощ и като начало изразява „принципни резерви по отношение на съвместимостта на оперативните помощи с общия пазар". Същевременно Известието определя диференцирани тавани за интензитета на тези помощи, изразени в проценти от първоначалната инвестиция и в европейски разчетни единици за създадено с първоначалната инвестиция работно място (вж. точки 2 и 3 от Известието).

11 Със своето Известие относно неправомерно отпуснатата помощ (ОВ C 318, 1983 г., стр. 3, наричано по-нататък „Известие от 1983 г. относно неправомерната помощ"), Комисията припомня предвиденото в член 88, параграф 3 ЕО задължение за уведомяване за помощите и информира потенциалните получатели на държавни помощи за несигурния характер на помощите, които биха им били предоставени неправомерно, в смисъл че на всеки получател на неправомерно предоставена помощ, т.е. без Комисията да е взела окончателно решение относно нейната съвместимост, може да се наложи да възстанови помощта. Пак там Комисията посочва и че щом узнае за приемането на помощи от държава

членка, без да са спазени изискванията на член 88, параграф 3 ЕО, тя ще публикува специално предупреждение в *Официален вестник на Европейския съюз* за потенциалните получатели на помощта, за да ги предупреди за нейния несигурен характер.

12 Насоките за националната регионална помощ (ОВ C 74, 1998 г., стр. 9), изменени (ОВ C 258, 2000 г., стр. 5, наричани по-нататък „Насоките от 1998 г.“), заменят именно Известието от 1978 г. относно схемите за национална регионална помощ. В точка 2 от тях, озаглавена „Приложно поле“, те предвиждат, че Комисията ги прилага за регионалната помощ, предоставена във всички сфери на дейност, с изключение на производството, преработката и пускането в продажба на селскостопанските продукти от приложение II към Договора, на рибарството и на въгледобивната промишленост.

13 Точка 6.1 от Насоките от 1998 г. предвижда:

„[…] веднага след тяхното приемане Комисията преценява въз основа на настоящите насоки съвместимостта на регионалната помощ с общия пазар. Проектите за помощи, за които е направено уведомление преди съобщаването на настоящите насоки на държавите членки и по отношение на които Комисията все още не е приела окончателно решение, обаче ще се преценяват въз основа на критериите, които са в сила към момента на уведомлението.“ [неофициален превод]

14 Що се отнася до оперативните помощи, Насоките от 1998 г. по-конкретно гласят:

„4.15. Регионалните помощи, предназначени да намалят текущите разходи на предприятието (оперативни помощи), по принцип са забранени. По изключение обаче може да се предоставят помощи от този вид в регионите, които се ползват от изключението по член 87, параграф 3, [буква] а) [ЕО], при условие че те са оправдани поради техния принос за развитието на региона, поради тяхното естество и ако тяхното равнище е пропорцио-

нално на проблемите, които тези помощи целят да разрешат. В тежест на държавата членка е да докаже наличието на проблемите и да прецени тяхното значение.“ [неофициален превод]

15 Що се отнася до помощите за инвестиции, те се определят в бележка под линия 1 от приложение 1 към Насоките от 1998 г., както следва:

„Данъчната помощ може да се приеме за помощ за инвестиции, когато има за основа инвестицията. Освен това всяка данъчна помощ може да попадне в тази категория, ако е изплатена, без да се превишава таван, изразен в процент от инвестицията […]“

II — *Национална правна уредба*

16 Действащата в страната на баските (Испания) данъчна уредба е част от режима за икономическото съгласуване, въведен от Ley 12/1981 (испанския Закон № 12/1981) от 13 май 1981 г., изменен впоследствие от Ley 38/1997 (испанския Закон № 38/1997) от 4 август 1997 г.

17 По силата на това законодателство Territorios Históricos de Álava, de Vizcaya и de Guipúzcoa (Испания) при определени условия могат да организират приложимия на съответните им територии данъчен режим. В рамките на тази компетентност те приемат различни мерки за данъчни облекчения, и по-конкретно освобождаването от корпоративен данък в полза на новосъздадени предприятия, разглеждано в настоящите жалби.

18 През 1993 г. Territorios Históricos de Álava, de Vizcaya и de Guipúzcoa въвеждат с член 14 от Normas Forales, съответно № 18/1993, № 5/1993 и № 11/1993 (наричани по-нататък заедно „Normas Forales от 1993 г.“), освобождаване от корпоративен данък за срок от десет години в полза на предприятия, създадени между датата на влизане в сила на тези разпоредби и 31 декември 1994 г. Тези разпоредби предвиждат:

„1. Освобождават се от корпоративен данък за период от десет последователни данъчни години, считано от тази на тяхното създаване, дружествата, които започват да извършват търговска дейност от датата на влизане в сила на настоящия [Norma Foral] и до 31 декември 1994 г., доколкото отговарят на условията от следващата точка.

2. За да се ползват от предвиденото от настоящия член освобождаване, данъчнозадължените лица трябва да отговарят на следните условия:

а) да започнат своята дейност с минимален внесен капитал от 20 милиона испански песети […];

[…]

е) да направят инвестиции в дълготрайни материални активи между датата на създаването на дружеството и 31 декември 1995 г. на минимална стойност от 80 милиона испански песети, като всички инвестиции трябва да се отнасят до имущество, предназначено за дейността, която не са отдадени под наем или прехвърлени на трети лица;

ж) да създадат поне десет работни места за първите шест месеца след започване на дейността и да запазят на това равнище средния годишен брой на заети лица до изтичане на периода на освобождаване;

[…]

и) да разполагат със стратегически план за развитие на дейността, обхващащ поне пет години […]

6. Разпоредбите на настоящия член са несъвместими с каквото и да било друго данъчно предимство.

7. Искане за временното данъчно освобождаване се подава до отдела по данъци, финанси и бюджет на правителството на провинцията […], който след като провери изпълнението на първоначално изискуемите условия, съобщава на предприятието получател, когато случаят е такъв, временното разрешение, което трябва да се приеме от Съвета на депутатите на правителството на провинцията.“

19 С три определения с идентично съдържание, постановени на 30 юли 1997 г., Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Върховен съд на страната на баските, Испания), сезиран от administración del Estado през юни и октомври 1994 г., отправя до Съда преюдициално запитване относно съвместимостта на Normas Forales от 1993 г. с общностното право. Генералният адвокат Saggio представя своето заключение по съответните дела на 1 юли 1999 г. Поради оттеглянето на жалбоподателя по главното производство обаче по тези дела е постановено определение за заличаване от регистъра (Определение на председателя на Съда от 16 февруари 2000 г. по дело Juntas Generales de Guipúzcoa и др., C-400/97—C-402/97, Recueil, стр. I-1073 и заключение на генералния адвокат Saggio, приложено към това определение, Recueil, стр. I-1074).

Обстоятелства, предхождащи спора

20 Срещу Normas Forales от 1993 г., които предвиждат разглежданото в настоящия случай освобождаване от корпоративен данък, е подадено оплакване с дата 14 март 1994 г., заведено на 28 април 1994 г. (наричано по-нататък „оплакването от 1994 г.“), изхождащо от Cámara de Comercio e Industria de la Rioja (Промишлена и търговска камара La Rioja, Испания), от Federación de empresas de la Rioja (федерация на предприятията на La Rioja) и от някои дружества.

21 На 10 май 1994 г. Комисията приема председателя на баското правителство, а на 19 май 1994 г. — баския министър на икономиката и финансите.

22 С писмо от 25 май 1994 г. Комисията отправя покана до Кралство Испания да я уведоми в петнадесетдневен срок за своето становище по оплакването от 1994 г. Комисията допълва в това писмо, че при липсата на отговор или в случай на неудовлетворителен отговор след изтичане на срока тя ще се счита длъжна да започне официалната процедура по разследване, предвидена в член 88, параграф 2 ЕО. В това писмо Комисията припомня също задълженията на държавите членки във връзка с уведомяването и факта, че за неправомерна помощ може да бъде направено искане за възстановяване.

23 На 27 юли 1994 г. Комисията приема заместник-министъра на финансите на баското правителство.

24 С писмо от 30 септември 1994 г. Кралство Испания изпраща отговор на Комисията, като по-конкретно подчертава, че разглежданите схеми за освобождаване не представляват държавна помощ, тъй като става въпрос за общи мерки.

25 На 15 декември 1994 г. Комисията приема председателя и министъра на промишлеността на баското правителство, а на 1 юни 1995 г. — вицепрезидента на Interbask, SA.

26 С писмо от 18 юли 1995 г. Комисията уведомява подателите на оплакването, че продължава своя анализ на испанската данъчна система и на действащите в държавите членки режими на данъчна автономия, като същевременно по-конкретно взема предвид „развитието на федералните структури, протичащо в някои държави членки“. Тя посочва, че службите на Комисията събират необходимите данни, което предполага значителна работа по събиране и анализ. Тя допълва, че ще вземе решение по тяхното оплакване, когато бъдат изяснени тези въпроси, и че ще им съобщи своето решение.

27 С писмо от 19 януари 1996 г. Комисията уведомява Кралство Испания, че изследва въздействието на разглежданите разпоредби върху конкуренцията и отправя искане да ѝ изпрати информация относно получателите по разглежданите мерки.

28 На 7 февруари 1996 г. Комисията приема председателя на баското правителство.

29 С писма от 19 февруари и 21 март 1996 г. Кралство Испания иска от Комисията удължаване на срока за отговор на писмото ѝ от 19 януари 1996 г.

30 На 17 март 1997 г. Комисията приема представители на правителството на La Rioja и на социалните партньори от La Rioja.

31 На 5 януари 2000 г. Комисията получава ново оплакване срещу предвиденото в член 14 от Norma Foral № 18/1993 десетгодишно освобождаване от

корпоративен данък, от което се ползва установено в Álava дружество. Това оплакване изхожда от предприятие, конкурент на това предприятие — получател на разглежданото освобождаване от данък.

32 С писмо от 3 февруари 2000 г. Комисията иска от испанските власти информация относно предоставената на предприятието получател помощ.

33 С писмо от 8 март 2000 г. испанските власти предоставят поисканата от Комисията информация.

34 На 28 ноември 2000 г. Комисията уведомява испанските власти за своето решение да започне предвидената в член 88, параграф 2 ЕО официална процедура по разследване по отношение на данъчните предимства под формата на освобождаване от корпоративен данък на някои новосъздадени предприятия, предоставени с приетите от Diputación Foral de Álava, Diputación Foral de Guipúzcoa и Diputación Foral de Vizcaya разпоредби.

35 С писмо от 14 декември 2000 г., заведено на 19 декември 2000 г., испанските власти искат удължаване на дадения срок за представяне на техните становища относно всяка от трите разглеждани схеми за освобождаване от данъци.

36 С писма от 5 февруари 2001 г., заведени на 8 февруари 2001 г., испанските власти представят своите становища за всяка от разглежданите схеми.

37 След публикуването на решението за започване на официалната процедура по разследване в Официален вестник, през март 2001 г. Комисията получава становищата на трети лица, които предава на испанските власти.

38 С писмо от 17 септември 2001 г. испанските власти представят своите бележки в отговор на становищата на третите лица.

39 На 20 декември 2001 г. Комисията приема Решения 2003/28/ЕО, 2003/86/ЕО и 2003/192/ЕО относно приведените в действие от Испания през 1993 г. схеми за държавни помощи в полза на някои новосъздадени предприятия съответно в провинция Álava, провинция Vizcaya и провинция Guipúzcoa под формата на освобождаване от корпоративен данък (съответно ОВ L 17, 2003 г., стр. 20, ОВ L 40, 2003 г., стр. 11 и ОВ L 77, 2003 г., стр. 1, наричани по-нататък заедно „обжалваните окончателни решения“). С посочените решения Комисията приема, че разглежданите схеми за освобождаване не са съвместими с общия пазар.

Обжалваните решения

I — *Решение за започване на официалната процедура по разследване от 28 ноември 2000 г. (дела T-30/01—T-32/01)*

40 В своето решение за започване на официалната процедура по разследване на първо място Комисията приема, че разглежданото освобождаване от корпоративен данък представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, доколкото поставя в по-благоприятно положение някои предприятия и не е оправдано от естеството и структурата на системата.

41 На второ място Комисията смята, че разглежданите мерки не могат да се приемат за помощи „de minimis“ и че за тях е трябвало да се направи предварително уведомление. На този етап Комисията посочва, че те могат следователно да се считат за неправомерни помощи.

42 На трето място Комисията приема, че макар предоставянето на разглежданите помощи да е поставено в зависимост от осъществяването на минимална инвестиция и от създаването на минимален брой работни места, разглежданите данъчни режими не гарантират спазването на общностните правила в областта на регионалните държавни помощи за инвестиции или за заетостта. Напротив, на този етап от разследването Комисията счита, че те представляват оперативни помощи, доколкото освобождават предприятията от разходите, които те при нормални условия би трябвало да направят във връзка с текущото управление или обичайната си дейност. Комисията припомня, че оперативните помощи по принцип са забранени, и установява, че разглежданите разпоредби не могат да се ползват от предвиденото в член 87, параграф 3, буква а) ЕО изключение. Освен това тя изразява съмнения относно съвместимостта на разглежданите мерки с разпоредбите относно националната регионална помощ и със секторните разпоредби.

43 Накрая Комисията счита, че предвидените в член 87, параграфи 2 и 3 ЕО изключения не могат да се приложат спрямо разглежданите мерки. Поради това тя решава да започне предвидената в член 88, параграф 2 ЕО процедура срещу трите схеми за освобождаване и отправя покана до испанските власти да ѝ предоставят в едномесечен срок цялата относима информация.

II — *Обжалваните окончателни решения (дела Т-86/02—Т-88/02)*

44 В своите обжалвани окончателни решения, на първо място, Комисията приема, че разглежданите мерки представляват държавна помощ, тъй като предоставят на своите получатели предимство, изразяващо се в намаляване на разходите, които обикновено са в тежест на техния бюджет, а това засяга конкуренцията

и нарушава търговията между държавите членки. В това отношение тя подчертава, че испанските власти не са предоставили никаква информация относно случаите на прилагане на разглежданите мерки.

45 Комисията счита, че тези мерки имат селективен характер, тъй като „условията, свързани с предоставянето на помощите, изключват по-конкретно възможността да се ползват от тези помощи за предприятията, създадени преди датата на влизане в сила на разглеждания Norma Foral, тези, които реализират инвестиции под прага от 80 милиона испански песети (480 810 EUR), тези, които не разполагат с внесен капитал, надвишаващ 20 милиона испански песети (120 202 EUR), и тези, които създават по-малко от десет работни места“. Тя допълва, че от съдебната практика е видно, че този селективен характер не се оспорва поради факта, че посочените по-горе прагове имат обективен характер.

46 Комисията счита освен това, че разглежданото освобождаване от данъци не може да се обоснове от естеството и структурата на испанската данъчна система, тъй като в рамките на производствата относно Normas Forales № 18/1993 (Álava) и № 11/1993 (Guipúzcoa) испанските власти не са предоставили никаква информация в това отношение. Що се отнася до Territorio Histórico de Vizcaya, то твърди, че Norma Foral № 5/1993 ще доведе до нарастване на броя на данъчнозадължените лица и следователно на данъчните постъпления, доколкото насърчава създаването на нови предприятия. Комисията обаче подчертава, че този довод не е подкрепен от задълбочено изследване и не обяснява причината, поради която освобождаването се отнася само до твърде малък брой предприятия. Освен това преходният характер на мярката показвал, че тя преследва конюнктурна цел.

47 На второ място, Комисията счита, че разглежданите схеми за данъчно освобождаване са нова помощ, а не съществуваща помощ по смисъла на Регламент № 659/1999. Тя отбелязва преди всичко, че те не са били приети преди присъединяването на Кралство Испания на 1 януари 1986 г. и че не са предмет на никакво разрешение, било то изрично или мълчаливо. Освен това Комисията поддържа, че никога не е посочвала, че разглежданото освобождаване от данъци не представлява помощ. Накрая Комисията уточнява, че не може да бъде упреквана поради факта, че не е започнала незабавно официалните процедури по разследване, тъй като не е била уведомена за въпросните помощи.

48 На трето място, Комисията разглежда неправомерния характер на освобождаването от данъци и отбелязва, че испанските власти не са се ангажирали да предоставят това освобождаване при спазване на условията относно помощите „de minimis“. Следователно разглежданите схеми за освобождаване са били подчинени на задължението за предварително уведомление, наложено от член 88, параграф 3 ЕО. При липсата на уведомление Комисията счита, че тези помощи са неправомерни.

49 Освен това Комисията посочва, че поради липсата на уведомление за разглежданите мерки не могло да се направи позоваване на принципите на защита на оправданите правни очаквания и на правната сигурност. В това отношение Комисията уточнява, че със своето Решение 93/337/ЕИО от 10 май 1993 година относно система за данъчни помощи за инвестиции в страната на баските (ОВ L 134, стр. 25) относно данъчните мерки, въведени през 1988 г., никога не е одобрявала „баска данъчна система“, за която се твърди, че съществува.

50 На четвърто място, Комисията счита, че посочените в член 87, параграф 3 ЕО изключения не са приложими в настоящия случай. Тя установява, че засегнатите Territorios Históricos „никога не са могли да се ползват от предвиденото в член 87, параграф 3, [буква] а) ЕО изключение“ поради твърде високия брутен вътрешен продукт на глава от населението. Тя смята също, че независимо от условия относно минималната инвестиция и относно създаването на минимален брой работни места, разглежданите схеми за освобождаване нямали характера на помощи за инвестиции или за трудова заетост. Тя посочва, че въпросните помощи нямат за основа размера на инвестициите, нито броя работни места или свързаните с тях разходи за заплати, а облагаемата основа. Освен това разглежданите помощи се изплащат не до максимален размер, изразен в проценти от размера на инвестициите, от броя работни места или от свързаните с тях разходи за заплати, а до максимален размер, изразен в проценти от облагаемата основа.

51 За сметка на това Комисията уточнява, че като освобождават частично предприятията получатели от корпоративен данък, разглежданите помощи могат да се квалифицират като оперативни помощи. В обжалваните окончателни решения Комисията обаче подчертава, че такива помощи по принцип са забранени и че съответните Territorios Históricos не отговарят на условията, за да се ползват от изключенията в тази област.

52 Поради това Комисията приема, че схемите за освобождаване не могат да се разглеждат като съвместими с общия пазар въз основа на предвидените в член 87, параграф 3, букви а) и в) ЕО изключения.

53 След това Комисията изследва дали за разглежданите разпоредби може да бъде намерено оправдание на основание член 87, параграф 3, буква в) ЕО, доколкото последният се отнася до мерките за насърчаване на някои дейности. Тя отбелязва обаче, че спорните схеми за освобождаване не съдържат мерки в полза на малките и средните предприятия, на научноизследователската и развойната дейност, на опазването на околната среда, на създаването на работни места или на обучението. Комисията отбелязва впрочем, че при липсата на отраслови ограничения освобождаването от данъци може да бъде предоставено на предприятия, попадащи в чувствителните отрасли на селското стопанство, на рибарството, на въгледобивната промишленост, на стоманодобива, на транспорта, на корабостроенето, на синтетичните влакна и на автомобилната промишленост, без да се спазват присъщите им правила.

54 Накрая, Комисията изключва прилагането на другите предвидени в член 87, параграфи 2 и 3 ЕО изключения.

55 На пето място, Комисията изследва дали има основание да разпореди възстановяването на вече изплатените помощи. Тя приема, че предприятията получатели са могли да осъзнаят съдържащото се в освобождаването от данъци предимство. Тя припомня освен това, че схемите за освобождаване не са приложени при спазване на предвидената в член 88, параграф 3 ЕО процедура и че при подобна хипотеза предприятията получатели на помощите не могли по принцип да имат оправдани правни очаквания за тяхната правомерност.

56 Освен това Комисията счита, че никое от изложените в становищата на третите страни обстоятелства не може да се приеме за изключително. Комисията отбелязва всъщност, че предвидените от Регламент № 659/1999 срокове не се прилагат спрямо неправомерната помощ. Освен това тя подчертава, че е предупредила испанските власти относно евентуално неправомерния характер на разглежданото освобождаване от данъци, както и относно възможността да бъдат задължени да ги възстановят, и то още в писмото си от 25 май 1994 г. Тя

посочва също, че никога впоследствие не е квалифицирала нито пряко, нито непряко разглежданото освобождаване от данъци като съвместими с общия пазар мерки. Освен това Комисията счита, че наличието на други данъчни мерки, в сила в останалата част на Кралство Испания, не е могло да породи оправдани правни очаквания за съвместимостта с общия пазар на разглежданото освобождаване от данъци, с оглед на твърде различните им характеристики. Накрая, Комисията посочва, че „дългият период“, изтекъл между нейното първо писмо от 25 май 1994 г. и решението за започване на официалната процедура по разследване, до голяма степен е в резултат от липсата на сътрудничество от страна на испанските власти. В това отношение тя се позовава на липсата на отговор на писмото ѝ от 19 януари 1996 г.

57 В заключение, Комисията приема, че разглежданите схеми за освобождаване представляват несъвместима с общия пазар държавна помощ (вж. член 1 от обжалваните окончателни решения). Поради това тя налага премахването на въпросните схеми за помощ, доколкото те все още били в сила (вж. член 2 от обжалваните окончателни решения).

58 Член 3 от обжалваните окончателни решения предвижда възстановяване на помощите по следния начин:

„1. Испания взима всички необходими мерки, за да възстанови от техните получатели посочените в член 1 помощи, които вече са им предоставени неправомерно. Що се отнася до помощите, които все още не са изплатени, Испания трябва да спре всякакво изплащане.

2. Възстановяването се извършва незабавно съгласно процедурите по националното право, доколкото те допускат незабавното и ефективно изпълнение на настоящото решение. Подлежащите на възстановяване помощи включват лихвите от датата, на която те са били поставени на разположение на получателите, до датата на тяхното възстановяване. Лихвите се изчисляват въз основа на референтния процент, използван за изчисляването на еквивалентна субсидия в рамките на регионалната помощ.“

59 Член 4 от обжалваните окончателни решения гласи, че в двумесечен срок, считано от датата на съобщаването на посочените решения, Кралство Испания следва да уведоми Комисията за мерките, които е взело, за да се съобрази с тях, а член 5 от посочените решения уточнява, че техен адресат е Кралство Испания.

60 В производство по заведен от Комисията иск Съдът установява неизпълнение на задължения от страна на Кралство Испания поради неизпълнение на обжалваните окончателни решения (Решение на Съда от 20 септември 2007 г. по дело Комисия/Испания, C-177/06, Сборник, стр. I-7689).

Производство

61 Въз основа на три жалби, подадени в секретариата на Първоинстанционния съд на 9 февруари 2001 г., жалбоподателите Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Guipúzcoa — Diputación Foral de Guipúzcoa и Territorio Histórico de Vizcaya — Diputación Foral de Vizcaya образуват настоящите производства по дела T-30/01—T-32/01 за отмяна на решението за започване на официалната процедура по разследване на схемите за освобождаване.

62 С отделен акт, заведен в секретариата на Първоинстанционния съд на 4 май 2001 г., Комисията повдига възражение за недопустимост на горепосочените жалби на основание член 114 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд. С определение от 22 април 2002 г. Първоинстанционният съд (трети разширен състав) съединява разглеждането на възражението с разглеждането на съществото на спора и не се произнася по съдебните разноски.

63 Въз основа на три жалби, подадени от жалбоподателите в секретариата на Първоинстанционния съд на 26 март 2002 г., са образувани настоящите производства по дела T-86/02—T-88/02 за отмяна на окончателните решения относно посочените по-горе схеми за данъчно освобождаване.

64 С определение на председателя на трети разширен състав на Първоинстанционния съд от 17 май 2002 г. дела Т-86/02—Т-88/02 са съединени за целите на по-нататъшния ход на производството в съответствие с член 50 от Процедурния правилник.

65 С актове, подадени в секретариата на Първоинстанционния съд на 1 юли 2002 г., Comunidad autónoma del País Vasco иска да встъпи в производството по жалбите по дела Т-86/02—Т-88/02 в подкрепа на исканията на жалбоподателите. С определение от 10 септември 2002 г. председателят на трети разширен състав на Първоинстанционния съд допуска това встъпване. Встъпилата страна представя своето писмено становище, а другите страни подават своите становища по него в определените срокове.

66 С актове, подадени в секретариата на Първоинстанционния съд на 9 юли 2002 г., Comunidad autónoma de La Rioja прави искане за встъпване в производството по жалбите по дела Т-86/02—Т-88/02 в подкрепа на исканията на Комисията. С определение от 12 септември 2005 г. председателят на пети разширен състав на Първоинстанционния съд допуска това встъпване. Встъпилата страна представя своето писмено становище, а другите страни подават своите становища по него в определените срокове.

67 С акт, подаден в секретариата на Първоинстанционния съд на 29 юли 2002 г. Confederación Empresarial Vasca (Confebask) прави искане за встъпване в производствата по жалбите по дела Т-86/02—Т-88/02 в подкрепа на исканията на жалбоподателите. С определение от 9 септември 2005 г. председателят на пети разширен състав на Първоинстанционния съд допуска това встъпване. Встъпилата страна представя своето писмено становище, а другите страни подават своите становища по него в определените срокове.

68 С Определение от 10 септември 2002 г. председателят на трети разширен състав на Първоинстанционния съд решава да спре производството по дела Т-30/01—Т-32/01 и Т-86/02—Т-88/02, докато Съдът се произнесе по жалбите срещу Решение на Първоинстанционния съд от 6 март 2002 г. по дело Diputación Foral de Álava и др./Комисия (Т-127/99, Т-129/99 и Т-148/99, Recueil, стр. II-1275, наричано по-нататък „Решение по дело Demesa“) и срещу Решение на Първоинстанционния съд по дело Diputación Foral de Álava и др./Комисия (Т-92/00 и Т-103/00, Recueil, стр. II-1385). В тези две решения Първоинстанционният съд се произнася по жалбите срещу две решения на Комисията, в които се квалифицират като несъвместими с общия пазар държавни помощи предоставянето на Daewo

Electronics Manufacturing España SA (Demesa) и на Ramondín SA и Ramondín Cápsulas SA на данъчни предимства на историческата територия на Álava (Решение 1999/718/ЕО на Комисията от 24 февруари 1999 г. относно държавната помощ, приведена в действие от Испания в полза на Demesa (ОВ L 292, стр. 1) и Решение 2000/795/ЕО на Комисията от 22 декември 1999 г. относно държавната помощ, приведена в действие от Испания в полза на Ramondín SA и на Ramondín Cápsulas SA (ОВ L 318, 2000 г., стр. 36).

69 Тъй като съставите на Първоинстанционния съд са променени, съдията докладчик е включен в пети състав и настоящите дела са разпределени на пети разширен състав.

70 Тъй като с Решение на Съда от 11 ноември 2004 г. по дело Demesa и Territorio Histórico de Álava/Комисия (C-183/02 P и C-187/02 P, Recueil, стр. I-10609) и Решение на Съда по дело Ramondín и др./Комисия (C-186/02 P и C-188/02 P, Recueil, стр. I-10653) са отхвърлени жалбите срещу Решение по дело Demesa и Решение по дело Diputación Foral de Álava и др./Комисия, точка 68 по-горе, производството по делото е възобновено.

71 На 6 януари 2005 г. Първоинстанционният съд разпитва страните за последиците, които тези решения биха могли да имат спрямо настоящите жалби.

72 С писмо от 7 февруари 2005 г., след като излагат своето становище по тези решения, жалбоподателите заявяват, че поддържат жалбите си. Те обаче оттеглят първото правно основание в жалбите по дела T-86/02—T-88/02.

73 С Определение на председателя на пети разширен състав на Първоинстанционния съд от 11 ноември 2005 г., след изслушване на страните в съответствие

с член 50 от Процедурния правилник, дела Т-30/01—Т-32/01 са съединени за целите на продължаването на производството със съединени дела Т-86/02—Т-88/02.

74 На 20 декември 2005 г. жалбоподателите искат като процесуално-организационно действие съединени дела Т-30/01—Т-32/01 и Т-86/02—Т-88/02 да бъдат разгледани — и при необходимост по тях да бъде постановено решение — преди дела Т-227/01—Т-229/01 и Т-230/01—Т-232/01.

75 На 14 февруари 2007 г. в рамките на процесуално-организационните действия Първоинстанционният съд иска от жалбоподателите по дела Т-86/02—Т-88/02 да му предоставят информация относно получателите по разглежданите данъчни схеми.

76 Жалбоподателите отговарят с писмо, подадено в секретариата на Първоинстанционния съд на 12 март 2007 г., като се питат относно уместността на това процесуално-организационно действие. С акт, подаден в секретариата на Първоинстанционния съд на 1 март 2007 г., Confebask иска преразглеждане на това процесуално-организационно действие.

77 На 22 март 2007 г. Първоинстанционният съд потвърждава процесуално-организационното действие от 14 февруари 2007 г. и отговорът на жалбоподателите е подаден в секретариата на Първоинстанционния съд на 23 април 2007 г.

78 На 30 юли 2007 г. в рамките на процесуално-организационните действия Първоинстанционният съд поставя на страните въпроси, на които страните отговарят през октомври 2007 г.

79 По доклад на съдията докладчик Първоинстанционният съд решава да открие устната фаза на производството. Пледоариите на страните и техните отговори на въпросите на Първоинстанционния съд са изслушани в проведеното на 15 януари 2008 г. съдебно заседание.

80 В това съдебно заседание на жалбоподателите е разрешено да представят документ, който е предаден на Комисията, както е отбелязано в протокола от съдебното заседание.

81 Също в това съдебно заседание Първоинстанционният съд дава на жалбоподателите и на Confebask срок, който изтича на 28 януари 2008 г., за да му предадат някои сведения относно получателите по разглежданите мерки. Това е отбелязано в протокола от съдебното заседание.

82 След съдебното заседание председателят на пети разширен състав решава да отложи приключването на устната фаза на производството.

83 С писма, подадени в секретариата на Първоинстанционния съд на 24 януари 2008 г. от Territorio Histórico de Vizcaya и на 28 януари 2008 г. от Territorios Históricos de Álava и de Guipúzcoa, жалбоподателите прилагат документи във връзка с поисканата информация. Confebask прави същото с писмо от 29 януари 2008 г. След удължаване на дадения от Първоинстанционния съд срок Комисията представя своето становище по представените на 6 март 2008 г. документи.

84 Председателят на пети разширен състав приключва устната фаза на производството на 12 март 2008 г. Страните са уведомени за това с писмо от 13 март 2008 г.

85 След като изслушва становищата на страните относно съединяването на делата, Първоинстанционният съд приема по силата на член 50, параграф 1 от своя процедурен правилник, че дела Т-30/01, Т-31/01, Т-32/01, Т-86/02, Т-87/02 и Т-88/02 следва да се съединят за целите на постановяването на решението.

Искания на страните

I — *По дела Т-30/01—Т-32/01*

86 Жалбоподателите молят Първоинстанционния съд:

— да отмени решението на Комисията от 28 ноември 2000 г. да започне официалната процедура по разследване на трите разглеждани схеми за освобождаване,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

87 Комисията моли Първоинстанционния съд:

— като главно искане, да обяви, че жалбите са без предмет,

— при условията на евентуалност да обяви жалбите за недопустими,

— при условията на евентуалност спрямо предходната, да ги отхвърли като неоснователни,

— да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

II — *По дела T-86/02—T-88/02*

88 Жалбоподателите молят Първоинстанционния съд:

— като главно искане, да отмени обжалваните окончателни решения,

— при условията на евентуалност да отмени първото изречение от член 3 от тези решения,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

89 Confebask и Comunidad autónoma del País Vasco, встъпили страни в подкрепа на жалбоподателите, молят Първоинстанционния съд:

— като главно искане, да отмени обжалваните окончателни решения,

— при условията на евентуалност да отмени член 3 от тях,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

90 Комисията и Comunidad autónoma de La Rioja, встъпила в нейна подкрепа страна, молят Първоинстанционния съд:

— да отхвърли жалбите като неоснователни,

— да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

От правна страна

91 Следва на първо място да се разгледат жалбите по дела Т-86/02—Т-88/02 срещу обжалваните окончателни решения, а на второ място — жалбите по дела Т-30/01—Т-32/01 срещу решението за започване на официалната процедура по разследване от 28 ноември 2000 г.

I — *По жалбите по дела Т-86/02—Т-88/02, целящи отмяната на обжалваните окончателни решения, с които се установява несъвместимостта на разглежданите схеми и се разпорежда възстановяването на изплатените помощи*

A — *По допустимостта на встъпването на Confebask в рамките на производството по жалбите по дела Т-86/02—Т-88/02*

1. Доводи на страните

92 В рамките на устната фаза на производството Комисията се позовава на недопустимостта на встъпването на Confebask по съображение, че тя не е доказала, че между нейните членове има получатели по разглежданите мерки.

93 В отговор на поставените в съдебното заседание въпроси Confebask представя някои документи. Така тя представя документ, изхождащ от генералния директор на финансите (Director General de Hacienda) на всяка от трите Territorios Históricos, удостоверяващ, че някои предприятия са се възползвали от разглежданото освобождаване от данъци. Тези документи удостоверяват, че тези предприятия са засегнати от обжалваните окончателни решения, и по-специално от член 3 от тези решения, разпореждащ възстановяването на помощите. Удостоверение, подписано от генералния секретар и от председателя

на Confebask, удостоверява освен това качеството на член на Confebask на всяко от тези предприятия към момента на подаване на молбите за встъпване.

94 Тези документи са представени на Комисията, която поддържа, че Confebask не е доказала допустимостта на своето встъпване.

2. Съображения на Първоинстанционния съд

95 Следва да се припомни, че определението от 9 септември 2005 г. на председателя на пети разширен състав на Първоинстанционния съд, с което е допуснато встъпването на Confebask в производствата по жалбите по дела Т-86/02—Т-88/02, не е пречка да се разгледа отново допустимостта на нейното встъпване в решението, с което приключва производството (вж. в този смисъл Решение на Съда от 8 юли 1999 г. по дело Hüls/Комисия, C-199/92 P, Recueil, стр. I-4287, точка 52).

96 По силата на член 40, втора алинея от Статута на Съда, приложим по отношение на Първоинстанционния съд по силата на член 53, първа алинея от същия статут, правото на встъпване принадлежи на всяко лице, което може да докаже своя интерес от изхода на висящо пред Съда дело.

97 Според постоянната съдебна практика встъпването на представителни сдружения, чиято цел е защитата на техните членове, се допуска по делата, повдигащи принципни въпроси, които са от естество да засегнат тези членове (Определение на председателя на Съда от 17 юни 1997 г. по дело National Power и PowerGen, C-151/97 P(I) и C-157/97 P(I), Recueil, стр. I-3491, точка 66 и Определение на председателя на Съда от 28 септември 1998 г. по дело Pharos/Комисия, C-151/98 P, Recueil, стр. I-5441, точка 6, Определение на председателя на Първоинстанционния съд от 19 април 2007 г. по дело MAAB/Комисия, T-24/06, непубликувано в Сборника, точка 10).

98 Следва освен това да се припомни, че възприемането по отношение на сдруженията на широко тълкуване на правото на встъпване цели да се даде възможност за по-добра преценка на контекста по делата, като същевременно се избегнат множество индивидуални встъпвания, които биха застрашили ефикасността и доброто протичане на производството (Определение по дело National Power и PowerGen, точка 97 по-горе, точка 66, Определение на Първоинстанционния съд от 26 юли 2004 г. по дело Microsoft/Комисия, T-201/04 R, Recueil, стр. II-2977, точка 38).

99 В настоящия случай Confebask е професионална конфедеративна междуотраслова организация, чиято цел е представителството, координирането, информирането и защитата на общите и съвпадащи интереси на предприемачите от организациите в страната на баските (Испания), които членуват в нея. По-конкретно тя има за цел представителството и защитата на интересите на баските предприятия в отношенията им с администрацията и със социалните и професионалните организации.

100 Не се спори, че става въпрос за представителна организация на предприятия от страната на баските (Испания).

101 Впрочем следва да се отбележи, както се установява от представените в рамките на устната фаза на производството документи, че някои предприятия, които са членове на Confebask, когато тя подава молбата си за встъпване, са се ползвали от помощи, предоставени въз основа на разглежданите в настоящия случай данъчни схеми.

102 Ето защо интересите на тези предприятия, които едновременно са членове на Confebask и действително са получатели по разглежданите данъчни мерки, могат да бъдат засегнати от изхода на производствата по настоящите жалби.

103 Нещо повече — Confebask участва в административната процедура, довела до приемането на обжалваните окончателни решения.

104 Ето защо следва да се приеме, че Confebask е доказала, че има интерес от решаването на спора и че нейното встъпване в подкрепа на жалбоподателите е допустимо.

Б — *По основателността на жалбите по дела T-86/02—T-88/02*

105 Жалбоподателите изтъкват пет правни основания в своите жалби. Те обаче оттеглят първото правно основание, изведено от общия характер на разглежданите мерки и от липсата на държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО (вж. точка 72 по-горе).

106 В рамките на своето второ правно основание те поддържат, че разглежданите схеми за освобождаване трябвало да се разглеждат като съществуваща, а не като нова помощ. Третото правно основание е изведено от нарушението на член 88, параграф 1 ЕО и на членове 17—19 от Регламент № 659/1999, с мотива че Комисията трябвало да приложи процедурата относно схемите за съществуваща помощ. Четвъртото правно основание се опира на нарушението на член 87, параграф 3, буква в) ЕО, с мотива че въпросните схеми не са несъвместими с общия пазар оперативни помощи, а помощи за инвестиции или за създаването на работни места. В рамките на своето пето правно основание жалбоподателите поддържат, че задължението за възстановяване на въпросните помощи е опорочено от процесуален недостатък и от нарушение на принципите на правната сигурност, на добра администрация, на защита на оправданите правни очаквания и на равно третиране. Накрая, в своите писмени реплики жалбоподателите се позовават на нарушението на член 6, параграф 1 от Регламент № 659/1999, с мотива че Комисията трябвало да отбележи в своето решение за започване на официалната процедура по разследване наличието на срещи с испанските власти.

1. По второто правно основание, изведено от твърдения характер на съществуващи помощи на разглежданите схеми за помощи

107 Второто правно основание се подразделя на две части. Първата част се основава на нарушението на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999; втората част се основава на нарушението на член 1, буква б), подточка ii) от Регламент № 659/1999.

а) По първата част, основана на нарушението на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999

Доводи на страните

108 Според жалбоподателите Комисията трябвало да приеме, че схемите за освобождаване били съществуваща помощ, тъй като в съответствие с член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999 в момента на въвеждането им в действие те не са представлявали схеми за помощ и са станали схеми за помощ впоследствие поради еволюцията на общия пазар, без да са били изменяни от държавата членка.

109 На първо място, жалбоподателите поддържат, че Комисията мълчаливо приела, че схемите за освобождаване не представлявали държавна помощ към момента на влизането им в сила.

110 Според тях в момента, в който Комисията узнала за тези схеми през 1994 г., за нея не съществувало никакво задължение да закрие с решение по смисъла на член 249 ЕО фазата на предварително разглеждане и могла само мълчаливо да изрази своето положително становище, според което разглежданите мерки не представлявали помощ.

111 Създадената в тази насока съдебна практика по отношение на мерките, за които е направено уведомление, важала и в случай на предварително разглеждане на разпоредби, за които не е направено уведомление, за които Комисията е узнала. Съдебната практика, която задължава Комисията да започне официалната процедура по разследване в случай на съмнение относно съвместимостта на национална мярка с общия пазар, впрочем предполагала, че липсата на такова решение по принцип означава, че Комисията счита разглежданата мярка за съвместима с общностното право.

112 Известието на Комисията до държавите членки от 4 март 1991 година относно условията за отправяне на уведомление за помощи и процедурните правила, приложими по отношение на помощи, отпуснати в нарушение на разпоредбите на член [88], параграф 3 ЕО (наричано по-нататък „Известието от 1991 г.“), впрочем потвърждавало, че Комисията не се счита длъжна да приеме решение в края на предварителното разглеждане, когато държавата членка даде задоволителен отговор на искането ѝ за информация. Освен това от същото това известие личало, че членът на Комисията, който отговаря по въпросите на конкуренцията, само предлагал на Комисията да не предприема действия срещу разглежданата мярка, когато нямал никакви съмнения относно нейната съвместимост. Това „приключване на производството без последствия“ се характеризирало с липсата на официално решение.

113 Член 232 ЕО не бил пречка да се действа по този начин. Според жалбоподателите националните власти нямали процесуална легитимация да оспорват неправомерно бездействие, за да принудят Комисията да приеме решение по оплакване, което не изхожда от тях.

114 След това жалбоподателите уточняват момента, от който се предполага, че Комисията е прекратила без последствия процедурата по предварително разглеждане. Те посочват в това отношение, че преди влизането в сила на Регламент № 659/1999 никаква разпоредба не обвързвала Комисията със срок. Съдебната практика обаче извела от принципа на правната сигурност задължението за Комисията да вземе становище в разумен срок. С оглед на естеството на процедурата по предварително разглеждане срокът за приключването ѝ следователно трябвало да бъде кратък. Самата Комисия признала това. Според жалбоподателите задължението за Комисията да действа с необходимото старание важало дори в случаите, когато за националните мерки не било направено уведомление по силата на Известието от 1983 г. относно неправомерната помощ.

115 В този контекст жалбоподателите считат, че Комисията е приела, както изрично, така и имплицитно, че схемите за освобождаване излизат извън обхвата на квалификацията за държавни помощи.

116 Те отбелязват, че в своето искане за информация от 25 май 1994 г. Комисията предупреждава испанските власти, че при липса на отговор или при непълен отговор ще бъде длъжна да започне официалната процедура по разследване. Комисията обаче не започва тази процедура, след като на 30 септември 1994 г. получава отговора, с който Кралство Испания оспорва характера на държавна помощ на схемите за освобождаване. Въз основа на това жалбоподателите заключават, че Комисията е сметнала този отговор за задоволителен и че разглежданите схеми не са помощи по смисъла на член 87 ЕО.

117 Жалбоподателите считат, че гореизложеното може да се подкрепи с писмото от 18 юли 1995 г., което Комисията изпраща на подателите на оплакването от 1994 г., за да ги уведоми за предприетите въз основа на него действия, и което според тях позволява да се предположи, че разглежданите схеми за освобождаване не са били държавни помощи.

118 Други данни също позволявали да се предположи, че Комисията мълчаливо приела, че схемите за освобождаване не представляват държавна помощ. Първо, Комисията не публикувала в Официален вестник известие, уведомяващо третите лица относно несигурния характер на схемите за освобождаване. Второ, Комисията признавала в своите писмени изложения, че разглеждането на схемите за освобождаване е закъсняло. В това отношение обаче не бил отправен никакъв упрек към националните власти в решението за започване на официалната процедура по разследване или в обжалваните окончателни решения. Трето, искането на информация от 3 февруари 2000 г. от Комисията до испанските власти не споменавало оплакването от 1994 г. Напротив, от него се установявало, че Комисията смятала да разгледа схемата за освобождаване на провинция Álava, като изхожда от Решение 1999/718 (вж. точка 68 по-горе). Впрочем това писмо не представлявало задължение за предоставяне на информация относно получателите по въпросните мерки; тази информация впрочем не представлявала никакъв интерес в случай на твърдяна схема за помощ, чийто анализ се извършва in abstracto. Четвърто, решението да се започне официалната процедура не било свързано и с оплакването от 1994 г. Обратно, то се основавало на Известието на Комисията относно прилагането на правилата за държавната

помощ по отношение на мерките, спадащи към прякото данъчно облагане на предприятията (ОВ C 384, 1998 г., стр. 3, наричано по-нататък „Известието от 1998 г. относно данъчната помощ“).

119 Освен това обстоятелството, че след 1994 г. Комисията приела решения относно други данъчни схеми на Territorios Históricos de Álava, de Vizcaya и de Guipúzcoa, не променяло по никакъв начин факта, че първоначално тя счела, че схемите за освобождаване не са държавни помощи. Решението за започване на официалната процедура по разследване и обжалваните окончателни решения показвали произвола на Комисията, а тя впрочем не обосновавала приоритета, с който се ползвали при третирането схемите от 1996 г., установяващи други данъчни предимства като данъчни кредити и намаляване на облагаемата основа, макар тя да считала, че последните са по-малко „агресивни“ от тези от 1993 г., разглеждани в настоящия случай.

120 В своята писмена реплика жалбоподателите отбелязват поредица от данни, от които се установявало, че Комисията отхвърлила изрично оплакването от 1994 г., с мотива че схемите за освобождаване не представлявали държавна помощ.

121 Така от дебатите в испанския сенат на 22 април 1997 г. (Boletín Oficial de las Cortes Generales от 28 април 1997 г., № 204, 681/000550) личало, че по време на срещата на 17 март 1997 г. членът на Комисията, който отговаря по въпросите на конкуренцията, потвърдил пред делегация на Comunidad autónoma de La Rioja, че оплакването от 1994 г. „е от компетентността не на Европейския съюз, а на съответната държава членка“. От статия в пресата, публикувана в Интернет на 24 октомври 2002 г., се установявало също, че споменатото оплакване освен това не било взето предвид. Въз основа на тези две доказателства жалбоподателите правят заключение, че Comunidad autónoma de La Rioja е взела участие в процедурата по оплакването от 1994 г. и че Комисията изрично го е отхвърлила, понеже не попадало в приложното поле на общностното право, след като схемите за освобождаване не били държавни помощи. От решението на Комисията относно предоставената на Ramondín помощ жалбоподателите заключават, че в процедурата по оплакването срещу тази помощ Comunidad autónoma de La Rioja се е отказала да оспорва съвместимостта на Norma Foral № 22/1994 (Álava), разглеждана самостоятелно, с правото относно държавните помощи. Те считат, че тази промяна в поведението се обяснявала с горепосоченото отхвърляне на оплакването от 1994 г. Накрая, в предприетите от нея след 1997 г. действия срещу различните данъчни схеми на Territorios Históricos de Álava, de Vizcaya и de Guipúzcoa Комисията никога не била направила какъвто и да било намек за това оплакване или за това, че неговото разглеждане ще бъде отложено по

съображения за целесъобразност. По-специално Комисията не го споменавала в представените от нея становища по преюдициалните въпроси, поставени от испанска юрисдикция в рамките на делата, по които е постановено Определение на председателя на Съда от 16 февруари 2000 г. по дело Juntas Generales de Guipúzcoa и др. (C-400/97—C-402/97, Recueil, стр. I-1073) относно трите разглеждани схеми за освобождаване. Също така решението за започване на официалната процедура по разследване по отношение на тях препращало само към подаденото на 5 януари 2000 г. оплакване.

122 Следователно нито писмото от 18 юли 1995 г., изпратено от Комисията до подателите на оплакването от 1994 г., нито това от 19 януари 1996 г., с което тя иска от испанските власти нови сведения, могло да са пречка за Първоинстанционния съд да установи, че членът на Комисията, който отговарял по въпросите на конкуренцията, потвърдил през 1997 г. отхвърлянето на горепосоченото оплакване. Напротив, писмото от 18 юли 1995 г. изрично съобщавало, че ще бъде взето решение и то ще бъде съобщено на подателите на оплакването.

123 Според жалбоподателите Комисията следователно приела, че разглежданите мерки не представлявали държавна помощ в момента на влизането им в сила.

124 На второ място, жалбоподателите поддържат, че спорните решения могат да се обяснят само с развитието на политиката в областта на държавната помощ, довело до промяна на критерия при разглеждането на някои данъчни мерки. Така те твърдят, че е налице еволюция на общия пазар по смисъла на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999.

125 Те подчертават, че предложението в основата на Регламент № 659/1999 не предвиждало категорията на съществуващите помощи, които след това били посочени в член 1, буква б), подточка v) от него. Те считат, че тази разпоредба е била добавена впоследствие, точно за да се отчетат измененията, които са настъпили в политиката на Комисията в областта на държавната помощ. Впрочем от съображение 4 от посочения регламент следвало, че тази разпоредба действително визирала развитието на политиката на Комисията в областта на

държавната помощ, и от това жалбоподателите заключават, че еволюцията на общия пазар е синоним на еволюция в рамките на политиката в областта на държавните помощи.

126 Според жалбоподателите от резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета от 1 декември 1997 г. относно кодекс за поведение при данъчно облагане на юридическите лица (ОВ C 2, 1998 г., стр. 1), се установявало, че Комисията заявила воля да преразгледа данъчните режими, които са в сила в държавите членки, като по този начин обявила промяна в критерия за преценка по отношение на тях. Нейното Известие от 1998 г. относно данъчната помощ потвърждавало това, доколкото в него Комисията посочва, че ще извърши „преразглеждане на всеки отделен случай“ на данъчни режими „въз основа на“ това известие. Те допълват, че решението за започване на официалната процедура по разследване изрично се позовавало на това известие.

127 Те считат освен това, че препращането към Решение 93/337, на което се позовава Комисията, не е уместно. Според тях Комисията всъщност квалифицирала данъчните кредити от 1988 г., разглеждани в Решение 93/337, като селективни мерки, тъй като те се прилагали само спрямо определени дейности. Комисията не приложила критерий, свързан с минималния размер на инвестицията. Напротив, разглежданите в настоящия случай мерки за освобождаване не изключвали нито една дейност и поради това през 1993 г. с основание могли да се приемат за общи мерки.

128 Те се позовават и на Решение 2003/755/ЕО на Комисията от 17 февруари 2003 година относно схемата за помощи, приложена от Белгия в полза на установени в Белгия координационни центрове (ОВ L 282, стр. 25), в което Комисията приела, че член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999 се прилага в хипотезата, при която след като първоначално е приела, че дадена мярка не представлява помощ, тя изменя своята преценка и счита, че тя е помощ.

129 Жалбоподателите следователно считат, че е имало развитие на политиката в областта на държавната помощ по смисъла на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999.

130 На трето място, те подчертават, че разглежданите данъчни мерки не са били изменени.

131 Те заключават, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, като е отказала да приеме разглежданите мерки за съществуваща помощ по смисъла на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999.

132 Комисията, подкрепяна от Comunidad autónoma de La Rioja, иска тази първа част от правното основание да се отхвърли.

Съображения на Първоинстанционния съд

133 Като начало следва да се припомни, че Договорът въвежда различни процедури, в зависимост от това дали помощта е съществуваща или нова. Докато за новата помощ Комисията трябва в съответствие с член 88, параграф 3 ЕО да бъде предварително уведомена и тя не може да бъде приведена в действие, преди процедурата да завърши с окончателно решение, съществуващата помощ може в съответствие с член 88, параграф 1 ЕО да бъде правомерно прилагана, докато Комисията не установи нейната несъвместимост (Решение на Съда от 15 март 1994 г. по дело Banco Exterior de España, C-387/92, Recueil, стр. I-877, точка 20). Следователно съществуващите помощи могат да бъдат предмет, когато случаят е такъв, само на решение за несъвместимост, което произвежда действие занапред (Решение по дело Demesa, точка 68 по-горе, точка 172).

134 От член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999, който е в сила от 16 април 1999 г. и следователно е бил приложим при приемането на обжалваните окончателни решения, следва, че по-конкретно съществуваща помощ представлява „помощ, която се счита за съществуваща помощ поради това, че може да се установи, че в момента на въвеждането ѝ в действие не е представлявала помощ и в последствие е станала помощ поради еволюцията на Общия пазар и без да е била изменяна от държавата членка“.

135 Жалбоподателите твърдят, че трите условия по член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999 са изпълнени. Комисията счела, че двете първи условия, свързани с това разглежданите схеми да не представляват схеми за държавна помощ в момента на тяхното въвеждане в действие, но да станат такива поради еволюцията на общия пазар, в настоящия случай не са били спазени (вж. точка 78 от Решение 2003/28, точка 76 от Решение 2003/86 и точка 74 от Решение 2003/192).

136 Следва да се провери дали Комисията с основание е приела, че в настоящия случай тези условия не са изпълнени.

137 По отношение на първото условие жалбоподателите поддържат, че Комисията е приела изрично и имплицитно, че в момента на тяхното влизане в сила разглежданите схеми не са представлявали схеми за държавни помощи.

138 Първо, жалбоподателите поддържат в своята писмена реплика, че Комисията изрично е отхвърлила оплакването от 1994 г.

139 От данните по преписката обаче е видно, че след оплакването от 1994 г. Комисията продължава своето разследване (вж. точка 21 и сл. по-горе), без обаче да приеме каквото и да било изрично решение.

140 Така с писмо от 18 юли 1995 г. Комисията уведомява подателите на оплакването, че продължава своя анализ в светлината на испанската данъчна система и на действащите в държавите членки режими на данъчна автономия, като същевременно по-конкретно взема предвид протичащото в някои държави членки развитие на федералната система. Тя посочва, че нейните служби събират необходимите данни, че ще реши как да реагира на оплакването им, когато бъдат изяснени тези въпроси, и че ще им съобщи своето решение. От това ясно личи, че Комисията е продължила разглеждането на оплакването и че тогава не е била приела никакво решение.

141 Също така с писмо от 19 януари 1996 г. Комисията уведомява Кралство Испания, че е изследвала въздействието на разглежданите данъчни разпоредби върху конкуренцията и иска от него да ѝ изпрати информация относно получателите по разглежданите мерки. Все пак независимо от това дали до Комисията е достигнал отговор по този въпрос — обстоятелство, по което има спор между страните — следва да се отбележи, че във всеки случай въпросното писмо показва, че по това време Комисията не е взела отношение по разглежданите схеми (вж. в този смисъл и по аналогия Решение на Първоинстанционния съд от 15 септември 1998 г. по дело Gestevisión Telecinco/Комисия, T-95/96, Recueil, стр. II-3407, точка 88).

142 Накрая следва да се отбележи, че текстът на поставения на испанското правителство от един испански сенатор въпрос относно срещата на 17 март 1997 г не изхожда от Комисията и само удостоверява факта, че думите, за които се твърди, че са изречени от члена на Комисията, който отговаря по въпросите на конкуренцията, са докладвани в рамките на национални парламентарни дебати. Такова обстоятелство не може да се разглежда като вземане на изрично отношение от страна на Комисията, и то независимо от неговото съдържание.

143 Също така нито една статия от пресата, нито изводите на жалбоподателите по повод на поведението на подалите оплакването или на Комисията в рамките на други производства не могат да докажат наличието на решение, което Комисията е приела в настоящия случай.

144 Поради това следва да се приеме, че никой от представените документи не представлява адресирано до държавата членка решение и че нито едно от изтъкнатите обстоятелства не може да доведе до установяване на наличието на ясно и изрично изразено становище от страна на Комисията (вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 5 април 2006 г. по дело Deutsche Bahn/Комисия, T-351/02, Recueil, стр. II-1047, точки 46—49).

145 Следователно наличието на изрично решение на Комисията, обявяващо, че в момента на тяхното влизане в сила разглежданите схеми не представляват схеми за държавна помощ, не е установено.

146 Второ, жалбоподателите поддържат, че Комисията не е била длъжна да приключи фазата на предварително разглеждане с решение по смисъла на член 249 ЕО и е могла да изрази чрез самото си мълчание становището, че разглежданите данъчни мерки не представляват помощи.

147 Такова тълкуване не може да се приеме.

148 Всъщност следва да се припомни, че самото мълчание на една институция може да произведе задължителни правни последици, годни да засегнат интересите на жалбоподателя, само когато тази последица е изрично предвидена в разпоредба от общностното право. Общностното право предвижда в някои специфични случаи, че мълчанието на една институция е равнозначно на решение, когато тази институция е била поканена да изрази становище и когато не се е произнесла след изтичането на определен срок. При липсата на такива изрични разпоредби, определящи срок, след изтичането на който се счита, че има мълчаливо решение, и определящи съдържанието на това решение, бездействието на една институция не може да се приравни на решение, без да се наруши установената от Договора система на способите за обжалване (Решение на Първоинстанционния съд от 13 декември 1999 г. по дело Sodima/Комисия, Т-190/95 и Т-45/96, Recueil, стр. II-3617, точки 31 и 32).

149 В настоящия случай е безспорно, че Комисията не е била уведомена за разглежданите данъчни схеми, въведени през 1993 г.

150 Приложимите в областта на държавната помощ норми обаче не предвиждат, че мълчанието на Комисията е равнозначно на мълчаливо решение за липса на помощ, по-специално когато Комисията не е уведомена за разглежданите мерки. Всъщност Комисията, която има изключителна компетентност, що се отнася до установяването на евентуалната несъвместимост на дадена помощ с общия пазар, е длъжна в края на фазата на предварително разглеждане относно държавна мярка да приеме по отношение на засегнатата държава членка решение, с което се установява или липсата на помощ, или наличието на съвместима помощ, или необходимостта да започне предвидената в член 88, параграф 2 ЕО официална процедура по разследване (Решение по дело Gestevisión Telecinco/Комисия, точка 141 по-горе, точки 53—55).

151 Ето защо такова решение, което освен това е съобщено на държавата членка, не може да бъде мълчаливо и да бъде следствие на продължилото през определен период мълчание на Комисията.

152 Поради това в настоящия случай не може да се приеме, че Комисията е могла да приеме мълчаливо решение, по силата на което при тяхното въвеждане в действие разглежданите данъчни режими не представлявали схеми за помощ.

153 Фактът, че през относително дълъг период Комисията не е започнала официалната процедура по разследване относно конкретна държавна мярка, сам по себе си не би могъл да придаде на тази мярка обективния характер на съществуваща помощ, ако става въпрос за помощ. Несигурността, която би съществувала в това отношение, в най-добрия случай би могла да се разглежда като породила оправдани правни очаквания у получателите, които са пречка за възстановяването на изплатената в миналото помощ (Решение на Първоинстанционния съд от 30 април 2002 г. по дело Government of Gibraltar/Комисия, T-195/01 и T-207/01, Recueil, стр. II-2309, точка 129).

154 Нещо повече, жалбоподателите не са поканили Комисията да вземе становище по оплакването от 1994 г., което след изтичането на двумесечен срок би довело до възможността да се предяви иск за установяване на неправомерно бездействие в съответствие с член 232 ЕО, тъй като обратно на това, което поддържат жалбоподателите (вж. точка 113 по-горе), те биха имали процесуална легитимация също както в рамките на настоящите производства по обжалване имат процесуална легитимация да искат отмяна на приетите от Комисията окончателни решения (вж. в този смисъл Решение на Съда от 26 ноември 1996 г. по дело T. Port, C-68/95, Recueil, стр. I-6065, точка 59).

155 Следователно не може да се счита, че е било прието каквото и да било мълчаливо решение за липса на помощ поради мълчанието на Комисията в настоящия случай.

156 Доводите на жалбоподателите, които се основават, първо, на съдебната практика, второ, на поведението на Комисията в настоящия случай, и трето, на някои разпоредби от известията на Комисията, не могат да повлияят на тази преценка.

157 Всъщност, първо, съдебната практика, на която се позовават жалбоподателите (Решение на Съда от 2 април 1998 г. по дело Комисия/Sytraval и Brink's France, C-367/95 P, Recueil, стр. I-1719, точка 45, Решение на Първоинстанционния съд от 17 юни 1999 г. по дело ARAP и др./Комисия, T-82/96, Recueil, стр. II-1889, точка 28), се отнася до положения, при които са приети изрични решения на Комисията, и следователно е неотносима към настоящия случай. Също така Решение на Съда от 11 декември 1973 г. по дело Lorenz (120/73, Recueil, стр. 1471), приложимо в областта на помощ, за която е направено уведомление, не е приложимо относно помощ, за която не е направено уведомление, какъвто е настоящият случай (Решение на Съда от 11 юли 1996 г. по дело SFEI и др., C-39/94, Recueil, стр. I-3547, точки 46—48 и Решение на Съда от 15 февруари 2001 г. по дело Австрия/Комисия, C-99/98, Recueil, стр. I-1101, точка 32; вж. Решение на Първоинстанционния съд по дело Gestevisión Telecinco/Комисия, точка 141 по-горе, точки 77 и 78 и Решение на Първоинстанционния съд от 15 юни 2005 г. по дело Regione autónoma della Sardegna/Комисия, T-171/02, Recueil, стр. II-2123, точка 48 и цитираната съдебна практика).

158 Второ, изведените от поведението на Комисията доводи също трябва да се отхвърлят.

159 Така позоваването на липсата на реакция след отговора на Кралство Испания от 30 септември 1994 г. или на факта, че Комисията признава в своите писмени изложения закъснението при разглеждането на данъчните режими, предмет на разглеждане в настоящия случай, не може да послужи, за да се направи заключение за наличието на решение на Комисията, признаващо липсата на помощ в настоящия случай. Освен това, обратно на твърдяното от жалбоподателите, изпратеното от Комисията до подателите на оплакването писмо от 18 юли 1995 г. (вж. точка 26 по-горе) потвърждава, че Комисията е продължавала своя анализ, и не позволява да се допусне, че е било прието мълчаливо решение, по силата на което към момента на тяхното въвеждане в действие разглежданите данъчни режими не са представлявали схеми за помощ.

160 Освен това жалбоподателите се позовават на факта, че в решението да се започне официалната процедура по разследване се споменава само оплакването от 5 януари 2000 г. (вж. точка 31 по-горе), а не това от 1994 г.

161 В това отношение следва да се отбележи, че решението за започване на официалната процедура по разследване се отнася до трите спорни данъчни режима, без обаче да споменава оплакването от 1994 г. Всъщност това решение е прието от Комисията в резултат на оплакването от 5 януари 2000 г., изхождащо от конкуренти на предприятие, ползващо се от освобождаването от корпоративен данък.

162 Фактът, че оплакването от 1994 г. не се споменава в решението за започване на официалната процедура по разследване, обаче не може да означава наличие на мълчаливо решение на Комисията, признаващо, че разглежданите схеми не са представлявали държавни помощи, тъй като, както беше припомнено (вж. точка 152 по-горе), такова решение не може да бъде мълчаливо.

163 Що се отнася до довода, изведен от приемането от Комисията на решения относно други въведени от жалбоподателите след оплакването от 1994 г данъчни режими и от произволния характер на обжалваните решения, той също следва да се отхвърли като неотносим спрямо изложеното правно основание, свързано с понятието за съществуваща помощ.

164 Трето, никакъв довод не може да се изведе и от Известието от 1983 г. относно неправомерната помощ и от Известието от 1991 г.

165 Напротив, Известието от 1983 г. относно неправомерната помощ всъщност припомня задължението за уведомяване за проектите за помощи и посочва по-конкретно, че на всеки получател на неправомерно предоставена помощ, „т.е. без Комисията да е стигнала до окончателно решение относно нейната съвместимост“, може да се наложи да възстанови помощта. Несъмнено в това известие се споменава и че след като узнае за приемането на мерки за неправомерни помощи от една държава членка, Комисията публикува в Официален вестник конкретно предупреждение към потенциалните получатели на помощта относно несигур-

ността на тази помощ (вж. точка 11 по-горе). От това обаче не може да се направи заключение, че липсата на публикация на такова предупреждение може да се приравни на приемането на мълчаливо решение за липса на помощ с оглед на споменатата по-горе съдебна практика (Решение по дело Sodima/Комисия, точка 148 по-горе).

166 Никакъв довод не може да се изведе и от Известието от 1991 г., на което се позовават жалбоподателите (вж. точка 112 по-горе). Всъщност това известие по-конкретно предвижда, че в случай на незадоволителен отговор от държавата членка Комисията „си запазва“ възможността да използва някои правомощия (задължение за спиране на разглежданите мерки или официално уведомително писмо за представяне на необходимите становища и данни, за да се прецени съвместимостта на помощта с общия пазар), и заключава, че „Комисията има намерение да използва посочените по-горе правомощия във всички случаи, когато това се окаже необходимо, за да наложи преустановяването на всяко нарушение на разпоредбите на Договора в областта на държавната помощ“. Следователно от това известие изобщо не личи, че липсата на официален отговор на Комисията е равнозначна на мълчаливо решение на същата, с което се приема липсата на квалификация като помощи на разглежданите мерки.

167 Следователно доводът, че Комисията мълчаливо е отхвърлила оплакването от 1994 г. и е приела, че разглежданите схеми не представляват схеми за държавни помощи, трябва да се отхвърли.

168 От изложеното по-горе следва, че не се установява наличието на решение на Комисията, признаващо, че към момента на влизането им в сила разглежданите схеми не представляват схеми за държавни помощи.

169 Тъй като не е изпълнено това първо условие от член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999, разглежданите мерки не могат да се разглеждат като съществуваща помощ по смисъла на тази разпоредба.

170 Следователно доводите относно второто условие, целящи да докажат, че разглежданите мерки са станали помощи поради еволюцията на общия пазар, не могат да произведат желания ефект.

171 Във всеки случай що се отнася до доводите на жалбоподателите относно второто условие по член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999, следва да се приеме, че те не могат да бъдат възприети.

172 Всъщност жалбоподателите поддържат, че от член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999 и от съображение 4 от него следва, че понятието за еволюция на общия пазар е синоним на това за еволюция на политиката в областта на държавната помощ (вж. точка 125 по-горе).

173 Следва обаче да се припомни, че понятието за еволюция на общия пазар може да се разбира като изменение на икономическия и правен контекст в засегнатия от разглежданата мярка отрасъл (Решение на Съда от 22 юни 2006 г. по дело Белгия и Forum 187/Комисия, C-182/03 и C-217/03, Recueil, стр. I-5479, точка 71). Такова изменение може по-конкретно да е резултат на либерализацията на пазар, който първоначално е бил затворен за конкуренцията (Решение на Първоинстанционния съд от 4 април 2001 г. по дело Regione autónoma Friuli-Venezia Giulia/Комисия, T-288/97, Recueil, стр. II-1169, точка 89).

174 За сметка на това посоченото понятие не включва хипотезата, при която Комисията променя своята преценка само въз основа на по-строгото прилагане на правилата на Договора в областта на държавната помощ (Решение по дело Белгия и Forum 187/Комисия, точка 173 по-горе, точка 71). В това отношение следва да се припомни, че характерът на съществуваща помощ или на нова помощ на една държавна мярка не може да зависи от субективната преценка на Комисията и трябва да се определя независимо от всяка по-ранна административна практика на Комисията (Решение на Първоинстанционния съд по дело Government of Gibraltar/Комисия, точка 153 по-горе, точка 121, Решение на Първоинстанционния съд от 23 октомври 2002 г. по дело Diputación Foral de Guipúzcoa и др./Комисия, T-269/99, T-271/99 и T-272/99, Recueil, стр. II-4217, точка 80 и Решение по дело Diputación Foral de Álava и др./Комисия, T-346/99—T-348/99, Recueil, стр. II-4259, точка 84).

175 От това следва, че изводът за еволюция на политиката в областта на държавната помощ сам по себе си не би могъл да бъде достатъчен, за да представлява „еволюция на общия пазар“ по смисъла на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999, при положение че самото обективно понятие за държавна помощ, което произтича от член 87 ЕО, не е било променено.

176 В настоящия случай никой от доводите на жалбоподателите относно еволюцията на политиката в областта на държавната помощ не е от естество да обоснове „еволюцията на общия пазар“ по смисъла на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999.

177 Всъщност в подкрепа на своите доводи относно еволюцията на политиката в областта на държавната помощ, жалбоподателите се позовават на приемането на 1 декември 1997 г. от Съвета на Европейския съюз на кодекс за поведение при данъчното облагане на юридическите лица (вж. точка 126 по-горе).

178 Първоинстанционният съд отбелязва в това отношение, че държавите членки са се ангажирали да премахнат постепенно някои данъчни мерки, определени като вредоносни, докато Комисията заявила намерението си да разгледа или да преразгледа, от гледна точка на правилата относно държавната помощ, действащите в държавите членки данъчни режими (точки D и J от кодекса за поведение).

179 Обратно на това, което твърдят жалбоподателите, в този кодекс за поведение не е обявена никаква промяна на критерия за преценка на понятието за държавна помощ и жалбоподателите впрочем по никакъв начин не са подкрепили своето твърдение в това отношение.

180 Жалбоподателите се позовават и на Известието от 1998 г. относно данъчната помощ, в което според тях се обявява преразглеждане на данъчните режими, всеки поотделно (вж. точка 126 по-горе).

181 В това Известие от 1998 г. относно данъчната помощ, което до голяма степен се основава на практиката на Съда и на Първоинстанционния съд и дава разяснения относно прилагането на членове 87 ЕО и 88 ЕО спрямо данъчните мерки, Комисията обаче не съобщава за промяна на критериите за преценка на данъчните мерки от гледна точка на членове 87 ЕО и 88 ЕО (вж. в този смисъл Решение по дело Diputación Foral de Guipúzcoa и др./Комисия, точка 174 по-горе, точка 79 и Решение от 23 октомври 2002 г. по дело Diputación Foral de Álava и др./Комисия, точка 174 по-горе, точка 83).

182 Освен това жалбоподателите подчертават, че в Решение 93/337 Комисията е приложила критерий за селективния характер на мерките, различен от използвания в настоящия случай (вж. точка 127 по-горе).

183 В Решение 93/337 Комисията по-конкретно подчертава, че данъчните мерки се прилагат само спрямо някои предприятия и че някои дейности не се ползват от тях (точка III от Решението). В обжалваните окончателни решения Комисията се основава на различен критерий за селективния характер на мерките, свързан с минималните инвестиции над определена сума.

184 Член 87, параграф 1 ЕО налага да се определи дали в рамките на даден правен режим една национална мярка е от естество да постави „определени предприятия или производството на някои стоки“ в по-благоприятно положение в сравнение с други. Става въпрос за обективно понятие, което може да се прецени според различни критерии за селективния характер на мерките, без обаче да е нужно от това да се направи извод за промяна на критериите за преценка на селективния характер на държавната помощ.

185 Ето защо изложените доводи не позволяват да се направи заключение, че приложените от Комисията критерии за установяване на селективния характер на мерките, при нейната преценка на данъчните мерки от гледна точка на член 87, параграф 1 ЕО, са били променени след приемането на спорните данъчни мерки (вж. в този смисъл Решение по дело Diputación Foral de Guipúzcoa и др./Комисия, точка 174 по-горе, точка 79).

186 Впрочем дори да се предположи, че жалбоподателите са доказали промяна на критериите при преценката на квалифицирането като помощ от Комисията, доводът, изведен от това, че разглежданите данъчни мерки са имали характера на съществуващи помощи, не може да се възприеме. Всъщност по никакъв начин не е доказано, че тази твърдяна промяна на приложените от Комисията критерии за селективния характер на мерките е произтекла от „еволюцията на общия пазар“ по смисъла на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999. В това отношение трябва да се припомни, че споменатото понятие не се отнася до хипотезата, при която Комисията променя своята преценка само въз основа на по-строго прилагане на правилата на Договора в областта на държавната помощ (Решение по дело Белгия и Forum 187/Комисия, точка 173 по-горе, точка 71).

187 Накрая, що се отнася до Решение 2003/755, на което се позовават жалбоподателите, следва да се отбележи, че не става въпрос за относимо доказателство. Всъщност разглежданата в това решение мярка била съществуваща помощ, тъй като за нея предварително било направено уведомление и тя била разрешена и тъй като в рамките на постоянното наблюдение на съществуващите системи за помощ, предвидено в член 88, параграф 1 ЕО, Комисията решила да извърши преразглеждане на съответната схема. Впрочем именно по повод на това Решение 2003/755 Съдът е постановил, че понятието „еволюция на общия пазар“ не се отнася до хипотезата, при която Комисията променя своята преценка само въз основа на по-строго прилагане на правилата на Договора в областта на държавната помощ (Решение по дело Белгия и Forum 187/Комисия, точка 173 по-горе, точка 71). Следователно това решение по никакъв начин не подкрепя тезата на жалбоподателите.

188 Следователно никое от изложените от жалбоподателите доказателства не е от естество да установи наличието на еволюция на общия пазар по смисъла на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999.

189 От изложеното по-горе следва, че разглежданите данъчни режими не могат да се разглеждат като съществуващи схеми за помощ по смисъла на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999.

190 При това положение първата част от второто правно основание, основана на нарушението на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999, трябва да се отхвърли като неоснователна.

По втората част, основана на нарушението на член 1, буква б), подточка ii) от Регламент № 659/1999

Доводи на страните

191 Дори да се предположи, че Първоинстанционният съд откаже да приеме, че Комисията е счела, че схемите за освобождаване не са държавни помощи, жалбоподателите твърдят все пак, че според обстоятелствата по конкретния случай тя ги е приела за съвместими с общия пазар и ги е разрешила по смисъла на член 1, буква б), подточка ii) от Регламент № 659/1999. Всъщност тази разпоредба визирала именно мерките, които са приети преди нейното влизане в сила и срещу които Комисията не е възразила.

192 В настоящия случай разрешението произтичало от писмото на Комисията от 25 май 1994 г. и от последващото ѝ поведение. Така Комисията не започнала официалната процедура по разследване в разумен срок след получаването на отговорите на баските власти на това писмо, макар да била длъжна да започне тази процедура, ако имала и най-малко съмнение относно съвместимостта на разглежданите схеми с общия пазар. Освен това нито в писмото на Комисията от 3 февруари 2000 г., нито в решението ѝ от 28 ноември 2000 г. да започне официалната процедура не се споменавало за извършеното през 1994 г. разглеждане. Освен това въпреки ангажимента ѝ да публикува в Официален вестник мерките за помощ, за които не е направено уведомление, в момента, в който узнае за тях, Комисията не публикувала никакво предупреждение преди гореспоменатото ѝ решение от 28 ноември 2000 г.

193 Комисията, подкрепяна от Comunidad autónoma de La Rioja, поддържа, че тази втора част от второто правно основание е неоснователна.

Съображения на Първоинстанционния съд

194 Член 1, буква б), подточка ii) от Регламент № 659/1999 предвижда, че под съществуваща помощ следва да се разбира „всяка разрешена помощ, с други думи схемите за помощи и индивидуалните помощи, които са разрешени от Комисията или Съвета“.

195 Следва да се припомни, че тази разпоредба визира помощите, които са предмет на решение от страна на Комисията за обявяване на тяхната съвместимост.

196 Такова решение по необходимост е изрично. Всъщност Комисията трябва да се произнесе по съвместимостта на разглежданите мерки от гледна точка на поставените в член 87 ЕО условия и съгласно член 253 ЕО да мотивира такова решение в това отношение.

197 Нещо повече, когато се твърди, че индивидуални мерки са предоставени съгласно предварително разрешена схема, преди да започне предвидената в член 88, параграф 2 ЕО процедура, Комисията трябва да определи дали тези мерки попадат в разглежданата схема и, при утвърдителен отговор, дали отговарят на условията, определени в решението за одобрение на тази схема. Само в случай на отрицателно заключение след това разглеждане Комисията може да разглежда съответните мерки като нова помощ. Обратно, в случай на положително заключение Комисията трябва да разглежда тези мерки като съществуваща помощ съгласно предвидената в член 88, параграфи 1 и 2 ЕО процедура (Решение на Съда от 5 октомври 1994 г. по дело Италия/Комисия, C-47/91, Recueil, стр. I-4635, точки 24—26 и Решение на Съда от 10 май 2005 г. по дело Италия/Комисия, C-400/99, Recueil, стр. I-3657, точка 57). За да може да се определи дали индивидуалните мерки отговарят на условията, определени в решението за одобрение на разглежданата схема, това решение за одобрение трябва по необходимост да бъде изрично.

198 В настоящия случай обаче се налага изводът, че жалбоподателите не представят в подкрепа на своите твърдения никакво решение, с което Комисията да е разрешила разглеждани данъчни мерки, като ги приема за съвместими с общия пазар.

199 Доводът на жалбоподателите, че разрешението произтичало от писмото на Комисията от 25 май 1994 г., не може да се възприеме. Всъщност писмото от 25 май 1994 г. само приканва Кралство Испания да представи своето становище по оплакването от 1994 г., без да се произнася по съвместимостта на разглежданите мерки с общия пазар. Ето защо това писмо не може да представлява решение за разрешение на разглежданите схеми.

200 Последващото поведение на Комисията също не може да се разглежда като изрично решение за одобрение. Така нито липсата на реакция на Комисията след становището на Кралство Испания от 30 септември 1994 г., нито писмото от 18 юли 1995 г., изпратено от Комисията на подателите на оплакването, което писмо не се произнася по съвместимостта на разглежданите схеми (вж. точка 26 по-горе), могат да представляват решение, разрешаващо разглежданите данъчни режими по смисъла на член 1, буква б), подточка ii) от Регламент № 659/1999.

201 Накрая, жалбоподателите посочват факта, че Комисията не споменава разследването по повод на оплакването от 1994 г. нито в писмото си от 3 февруари 2000 г., с което иска от испанските власти информация относно оплакването от 5 януари 2000 г. (вж. точка 32 по-горе), нито в решението си за започване на официалната процедура по разследване. Те се позовават и на липсата на публикация в Официален вестник на разглежданите мерки, обратно на ангажимента на Комисията в нейното Известие от 1983 г. относно неправомерната помощ.

202 Никое от тези обстоятелства обаче не може да доведе до заключение за наличието на изрично решение за разрешение на Комисията по смисъла на член 1, буква б), подточка ii) от Регламент № 659/1999.

203 От това следва, че втората част от второто правно основание, изведена от нарушение на член 1, буква б), подточка ii) от Регламент № 659/1999, също трябва да се отхвърли като неоснователна.

204 Следователно второто правно основание, изведено от това, че разглежданите данъчни режими трябва да се считат за съществуващи схеми за помощ, трябва да се отхвърли като неоснователно.

2. По третото правно основание, изведено от нарушението на приложимите за съществуваща помощ процедурни правила

205 Жалбоподателите, подкрепени от Comunidad autónoma del País Vasco, считат, че доколкото схемите за освобождаване е трябвало да се приемат за съществуваща помощ, обжалваните окончателни решения са нарушавали член 88, параграф 1 ЕО и членове 17—19 от Регламент № 659/1999, тъй като са били приети след процедура относно нова помощ.

206 Първоинстанционният съд установява, че доколкото квалифицирането като съществуващи схеми за помощ в настоящия случай не може да се възприеме (вж. точка 204 по-горе), Комисията с основание е приела, че разглежданите схеми за помощ представляват нова помощ. По този начин тя не е нарушила процедурните правила, на които се позовават жалбоподателите.

207 От това следва, че третото правно основание, изведено от нарушение на процедурните правила, трябва да се отхвърли като неоснователно.

3. По четвъртото правно основание, изведено от нарушението на член 87, параграф 3, буква в) ЕО

а) Доводи на страните

208 Жалбоподателите отбелязват, че според твърденията на Комисията в обжалваните окончателни решения, схемите за освобождаване нямат „характера на помощ за инвестиции или за трудова заетост [тъй като] тези данъчни помощи нямат за основа размера на инвестициите, нито броя работни места или свързаните с тях разходи за заплати, а облагаемата основа“.

209 Жалбоподателите оспорват необходимостта от такава връзка и оспорват, че разглежданите схеми представляват оперативни помощи само поради факта че данъкът върху печалбата на предприятията получатели щял да намалее. Наличието на такова намаляване не могло да бъде достатъчно основание, за да се отрече, че схемите за освобождаване имат характер на помощ за инвестиции или за създаване на работни места.

210 Според жалбоподателите Комисията признала в обжалваните окончателни решения, че въпросните схеми насърчават създаването на нови предприятия. Освен това гореспоменатото изискване, според което схемите за помощи могат да се квалифицират като помощи за инвестиции само ако са изразени в процент от инвестициите, не се съдържа като такова в Известието от 1978 г. относно схемите за регионална помощ. Изразяването на размера на помощта в процент от инвестициите служело само за да се определи дали въпросната помощ е съобразена с тавана на разрешените в региона помощи. Комисията обаче трябвало да се позове на това известие, доколкото в него се определяла нейната позиция към момента на приемането на разглежданите схеми за освобождаване. Тя не могла, без да наруши принципа на правната сигурност, да се основе на Насоките от 1998 г. Comunidad autónoma del País Vasco споделя това становище.

211 Във всеки случай жалбоподателите твърдят, че разглежданите схеми за освобождаване са помощи за създаването на работни места. Всъщност възможността за ползване от тях зависи от създаването на поне десет работни

места и от запазването средно на такъв брой работни места в продължение на десет години. Освен това фактът, че въпросните схеми за помощ не са изразени в процент от разходите за заплати в горепосоченото известие, има значение само с оглед на изчисляването на това дали помощите отговарят на разрешения интензитет.

212 Комисията, подкрепяна от Comunidad autónoma de La Rioja, иска това четвърто правно основание да се отхвърли.

б) Съображения на Първоинстанционния съд

213 На първо място, жалбоподателите се позовават на нарушението на принципа на правната сигурност, поради това че Комисията е приложила Насоките от 1998 г., създадени след разглежданите данъчни разпоредби от 1993 г.

214 Следва първо да се припомни, че Комисията е обвързана от рамките или известията, които приема в областта на контрола на държавните помощи, доколкото те не се отклоняват от нормите на Договора (Решение на Съда от 26 септември 2002 г. по дело Испания/Комисия, C-351/98, Recueil, стр. I-8031, точка 53).

215 По-нататък следва да се отбележи, че Насоките от 1998 г. предвиждат в точка 6.1, че „Комисията преценява съвместимостта на регионалната помощ с общия пазар въз основа на настоящите насоки веднага след тяхното приемане“. Следователно от Насоките от 1998 г. ясно личи, че те се прилагат от момента на тяхното приемане, включително спрямо установени преди тяхното влизане в сила положения. При това положение прилагането на Насоките от 1998 г. в настоящия случай не може да представлява нарушение на принципа на правната сигурност.

216 Наистина точка 6.1 предвижда една резерва, според която „проектите за помощи, за които е направено уведомление преди съобщаването на държавите членки на настоящите насоки и по отношение на които Комисията все още не е приела окончателно решение, ще се преценяват въз основа на критериите, които са в сила към момента на уведомяването“.

217 Безспорно е обаче, че разглежданите в настоящия случай схеми за помощ са приложени, без да е направено уведомление за тях.

218 Ето защо тези схеми за помощ не могат да се приравнят на „проекти за помощи, за които е направено уведомление преди съобщаването на държавите членки на [Насоките от 1998 г.]“ по смисъла на посочената резерва, която следователно не е приложима в настоящия случай.

219 Както освен това и във всеки случай следва да се припомни, дори да се предположи, че е възможно дадена нередност да е резултат от прилагането на Насоките от 1998 г., тя би довела до незаконосъобразност на обжалваните окончателни решения и следователно до тяхната отмяна само доколкото тази нередност би могла да се отрази на съдържанието им. Всъщност ако бъде установено, че при липсата на тази нередност Комисията би стигнала до същия резултат, доколкото въпросният порок във всеки случай не е могъл да повлияе на съдържанието на обжалваните решения, не би имало основание за отмяна на същите (вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 12 септември 2007 г. по дело González y Díez/Комисия, T-25/04, Сборник, стр. II-3121, точка 74 и цитираната съдебна практика).

220 В настоящия случай жалбоподателите поддържат, от една страна, че дефиницията на помощта за инвестиции, дадена в Насоките от 1998 г. и приложена от Комисията в обжалваните окончателни решения, не се съдържала в Известието от 1978 г. относно схемите за регионална помощ, и от друга страна, че Комисията неправилно отказала да приеме схемите за освобождаване като помощи за трудовата заетост.

221 Налага се обаче изводът, че жалбоподателите не са привели никакво доказателство, което да позволи да се направи заключение, че разглежданите схеми отговарят на условията на Известието от 1978 г. относно схемите за регионална помощ (вж. точка 10 по-горе) и че прилагането на това известие би довело до различни квалификации на разглежданите данъчни режими. По-конкретно, както от Насоките от 1998 г., така и от Известието от 1978 г. относно схемите за регионална помощ се установява, че оперативните помощи по принцип не могат да се обявят за съвместими с общия пазар съгласно член 87, параграф 3, буква в) ЕО, доколкото те биха могли поради самото си естество да влошат условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес. Впрочем Известието от 1978 г. относно схемите за регионална помощ не дава определение на понятията за оперативна помощ, помощ за инвестиции или помощ за трудова заетост, в противоречие с тълкуването, което Комисията прави в настоящия случай. За сметка на това то определя диференцирани тавани на интензитет на помощите, изразени в проценти от първоначалната инвестиция и в европейски разчетни единици за създадено от първоначалната инвестиция работно място (вж. точка 10 по-горе), за които не е установено да са били взети предвид от разглежданите в настоящия случай данъчни режими.

222 Ето защо ако се предположи, че прилагането на Насоките от 1998 г. вместо Известието от 1978 г. относно схемите за регионална помощ може да се приеме за неправилно, от това във всеки случай не би произтекла никаква последица за съдържанието на обжалваните окончателни решения, която да е от естество да доведе до незаконосъобразността на тези решения.

223 На второ място, що се отнася до доводите на жалбоподателите, целящи да оспорят преценката на Комисията от гледна точка на член 87, параграф 3, буква в) ЕО, Първоинстанционният съд припомня, че при прилагането на тази разпоредба Комисията има широко право на преценка, чието упражняване предполага сложни оценки от икономическо и социално естество, които трябва да се извършват като се отчита контекстът на Общността (Решение на Съда от 24 февруари 1987 г. по дело Deufil/Комисия, 310/85, Recueil, стр. 901, точка 18). Съдебният контрол върху упражняването на това право на преценка се свежда до проверка дали са спазени процесуалните правила и изискването за мотивиране, както и до проверка дали възприетите факти са установени точно и дали не е налице грешка при прилагане на правото, явна грешка в преценката на фактите или злоупотреба с власт (Решение на Съда от 29 февруари 1996 г. по дело Белгия/Комисия, C-56/93, Recueil, стр. I-723, точка 11 и Решение на Съда от 29 април 2004 г. по дело Италия/Комисия, C-372/97, Recueil, стр. I-3679, точка 83, Решение по дело Demesa, точка 68 по-горе, точка 273).

224 В настоящия случай в обжалваните окончателни решения Комисията приема, че разглежданите данъчни режими, които предвиждат освобождаване от корпоративен данък, освобождават частично предприятията получатели от данък върху печалбата и имат характер на оперативна помощ.

225 Следва да се приеме, че по този начин Комисията не допуска явна грешка в преценката.

226 Всъщност оперативните помощи имат за цел да освободят дадено предприятие от разходите, които при нормални условия би трябвало да понесе при осъществяване на своето текущо управление или на своята нормална дейност (Решение на Съда от 19 септември 2000 г. по дело Германия/Комисия, C-156/98, Recueil, стр. I-6857, точка 30, Решение на Първоинстанционния съд от 8 юни 1995 г. по дело Siemens/Комисия, T-459/93, Recueil, стр. II-1675, точка 48 и Решение на Първоинстанционния съд от 27 ноември 2003 г. по дело Regione Siciliana/Комисия, T-190/00, Recueil, стр. II-5015, точка 130). От Насоките от 1998 г. следва също, че оперативните помощи са предназначени да намалят текущите разходи на предприятието (вж. точка 14 по-горе).

227 Точно такава впрочем е целта и на освобождаването от данъци в настоящия случай. В това отношение от член 14 от Normas Forales № 18/1993, № 5/1993 и № 11/1993, предвиждащ освобождаването от разглеждания корпоративен данък, е видно, че задълженията за осъществяване на минимална инвестиция и за създаване на минимален брой работни места представляват само условия за достъп до схемата за помощ, които са необходими, за да е възможно да се ползва освобождаването от данъци (вж. точка 18 по-горе). Когато са изпълнени тези условия, размерът на помощта зависи от положителната данъчна основа, съответстваща на резултата от дейността, а не от размера на инвестицията. Така въпреки тези условия относно минималната инвестиция и относно създаването на минимален брой работни места освобождаването от данъци се изчислява въз основа на реализираните от дружествата печалби, а не в зависимост от размера на инвестициите или броя създадени работни места. Следователно те не са свързани именно с инвестициите по смисъла на Насоките от 1998 г. (вж. точка 15 по-горе).

228 Следователно Комисията правилно приема, че разглежданото освобождаване от данъци, което освобождава предприятията получатели от разходи, които те би трябвало по принцип да направят, представлява оперативна помощ и няма характера на помощ за инвестиции или за трудова заетост.

229 В това отношение жалбоподателите не посочват никакво доказателство от естество да докаже явна грешка в преценката на Комисията, чието тълкуване е съобразено с член 87 ЕО и с преследваната от тази разпоредба цел, да не се допуска нарушаване на конкуренцията.

230 От това следва, че четвъртото правно основание, изведено от нарушението на член 87, параграф 3, буква в) ЕО, трябва да се отхвърли.

4. По петото правно основание, изведено от процесуален недостатък и от нарушение на принципите на правната сигурност, на добра администрация, на защита на оправданите правни очаквания и на равно третиране

231 Жалбоподателите и встъпилите в тяхна подкрепа страни искат, при условията на евентуалност, отмяната на задължението за възстановяване на помощите, съдържащо се в член 3 от обжалваните окончателни решения. В подкрепа на тези искания те първо се позовават на процесуален недостатък. След това твърдят, че са нарушени принципът на правната сигурност и на добра администрация, принципът на защита на оправданите правни очаквания и принципът на равно третиране.

а) По оплакването, изведено от процесуален недостатък

Доводи на страните

232 Жалбоподателите се оплакват, че Комисията не е взела предвид становището на Кралство Испания, подадено в рамките на официалната процедура по разследване. Те твърдят, че с писмо от 17 септември 2001 г., представено в отговор на становищата на третите страни, Кралство Испания сочи довод, изведен от защитата на оправданите правни очаквания, за да оспори възможността за възстановяване на вече предоставените помощи. Според жалбоподателите Комисията неправилно приела, че това становище е представено след предвидения срок. Според тях такова поведение на Комисията могло да доведе до нарушение на правото на защита на държавата членка. Те допълват, че това поведение не е пречка за Първоинстанционния съд да упражни своя контрол.

233 Комисията оспорва тези доводи.

Съображения на Първоинстанционния съд

234 Член 6, параграф 1 от Регламент № 659/1999 предвижда, че в решението за започване на официална процедура по разследване Комисията призовава съответната държава членка и другите заинтересовани страни да представят коментари в рамките на предписан срок, който обикновено не надхвърля един месец и може да бъде удължен от Комисията. Що се отнася до член 6, параграф 2 от Регламент № 659/1999, той предвижда, че получените коментари се представят на съответната държава членка, която има възможност да отговори на представените коментари в рамките на предписан срок, който обикновено не надхвърля един месец и може да бъде удължен от Комисията (вж. точка 6 по-горе).

235 В настоящия случай следва да се отбележи, че в съответствие с член 6, параграф 1 от Регламент № 659/1999 в решението за започване на официалната процедура по разследване от 28 ноември 2000 г. испанските власти са призовани да представят коментари, което те правят на 5 февруари 2001 г. Впоследствие с писмо от 17 септември 2001 г. те отговарят на коментарите, представени от третите страни, и правят коментари относно довода, изведен от оправданите правни очаквания, в част, озаглавена „Допълнителни коментари: оправданите правни очаквания са пречка за решение за възстановяване на помощите“.

236 В обжалваните решения Комисията приема, че тези допълнителни коментари, които допълват представените с писмата от 5 февруари 2001 г., не трябва да се взимат предвид, тъй като са получени в Комисията след предвидения в член 6, параграф 1 от Регламент № 659/1999 едномесечен срок.

237 Жалбоподателите считат, че по този начин Комисията нарушава правото на защита на засегнатата държава членка.

238 На първо място, следва да се припомни, че нарушението на правото на защита по своето естество представлява субективна незаконосъобразност (вж. Решение на Първоинстанционния съд от 8 юли 2004 г. по дело JFE Engineering и др./Комисия, T-67/00, T-68/00, T-71/00 и T-78/00, Recueil, стр. II-2501, точка 425 и цитираната съдебна практика), на която следователно самата засегната държава членка трябва да се позове (вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 8 юли 2004 г. по дело Technische Glaswerke Ilmenau/Комисия, T-198/01, Recueil, стр. II-2717, точка 203).

239 Ето защо жалбоподателите в настоящия случай не са процесуално легитимирани да се оплакват от нарушението на правото на защита на засегнатата държава членка, в конкретния случай Кралство Испания.

240 На второ място, дори ако се предположи, че жалбоподателите са процесуално легитимирани да повдигнат такова оплакване, то не може да бъде уважено от Първоинстанционния съд.

241 Според постоянната съдебна практика принципът на зачитане на правото на защита изисква на съответната държава членка да бъде дадена възможност да представи по надлежен начин своята гледна точка по становищата, представени в съответствие с член 88, параграф 2 ЕО от заинтересуваните трети страни и на които Комисията смята да основе своето решение и че доколкото на съответната държава членка не е била дадена възможност да направи коментар по тези становища, Комисията не може да ги възприеме в своето решение срещу тази държава. За да може обаче такова нарушение на правото на защита да доведе до отмяна, е необходимо при липсата на тази нередност процедурата да може да доведе до различен резултат (Решение на Съда от 11 ноември 1987 г. по дело Франция/Комисия, 259/85, Recueil, стр. 4393, точки 12 и 13 и Решение на Съда от 14 февруари 1990 г. по дело Франция/Комисия, C-301/87, Recueil, стр. I-307, точки 29—31).

242 В настоящия случай жалбоподателите упрекват Комисията точно за това, че не е взела предвид коментарите на Кралство Испания, които се съдържат в писмото му от 17 септември 2001 г., даващо отговор на искането на заинтересована трета страна, а именно на Unión General de Trabajadores de La Rioja, за възстановяване на неправомерно предоставените помощи.

243 Следва все пак да се отбележи, че обжалваните решения не са основани на посоченото по-горе искане.

244 Разпореждането за възстановяване на помощите, което се съдържа в член 3 от всяко от обжалваните решения, е логична, необходима и изключителна последица на предварителното доказване от страна на Комисията на неправомерния и несъвместим с общия пазар характер на разглежданите помощи.

245 Впрочем налага се изводът, че жалбоподателите се задоволяват с посочването на процесуално нарушение, без дори да твърдят и a fortiori да докажат, че при липсата на това нарушение процедурата би могла да доведе до различен резултат.

246 От изложените по-горе съображения следва, че оплакването, изведено от нарушение на правото на защита на засегнатата държава членка, трябва да се отхвърли.

б) По оплакването, изведено от нарушението на принципите на правната сигурност и на добра администрация, на принципа на защита на оправданите правни очаквания и на принципа на равно третиране

Доводи на страните

247 Жалбоподателите и встъпилите в тяхна подкрепа страни считат, че Комисията е станала причина у тях и у получателите да се породят очаквания, основани на факта, че разглежданите данъчни мерки са „законосъобразни по общностното право“ и че няма да има искане за възстановяване.

248 Те уточняват, че дори ако се установи наличието на помощ, за която не е направено уведомление, при изключителни обстоятелства нейните получатели могат да се позоват на оправдани правни очаквания. Confebask счита освен това, че оправданите правни очаквания на операторите относно „законосъобразността“ на общите правила, установяващи данъчни облекчения, трябва да се приемат по-лесно, отколкото когато помощта е следствие от индивидуален акт.

249 В това отношение те твърдят, първо, че писмото на Комисията от 25 май 1994 г. и нейното последващо поведение са ги убедили в съответствието на въпросните схеми на общностното право.

250 Всъщност в това писмо Комисията предупредила, че би могла да започне предвидената в член 88, параграф 2 ЕО процедура, ако не получи задоволителен отговор на своето искане за информация. Жалбоподателите обаче подчертават, че след като получила отговора на баските власти, Комисията не е започнала тази процедура. Освен това само Comunidad autónoma de La Rioja присъствала на срещите с „испанските власти", които Комисията споменава в писмото си от 18 юли 1995 г. Националните власти и баските власти не са участвали в тях. Следователно като се въздържала да вземе мерки, показващи, че продължава да анализира схемите за освобождаване, и като открила само официалната процедура по разследване на 28 ноември 2000 г. Комисията междувременно дала основание да се смята, че отговорът на баските власти, съобщен през септември 1994 г., е бил задоволителен и че разглежданите схеми не са представлявали държавни помощи или са представлявали, съобразно случая, съвместими с общия пазар помощи.

251 Жалбоподателите и Comunidad autónoma del País Vasco по-специално отбелязват, че Комисията е била длъжна да се произнесе в разумен срок. Така в своето Решение от 24 ноември 1987 г. по дело RSV/Комисия (223/85, Recueil, стр. 4617) Съдът постановил, че срок от 26 месеца за произнасяне в рамките на официална процедура по разследване е недопустим и че съгласно принципа на защита на оправданите правни очаквания прави невъзможно възстановяването на вече изплатените помощи. Практиката на Комисията впрочем се ръководела от тази съдебна практика и жалбоподателите твърдят, че в това отношение има и нарушение на принципа на равно третиране. Комисията освен това имала задължението да положи дължимата грижа при предварителното разглеждане. Това задължение се налагало дори с още по-голяма строгост, доколкото решенията да се започнат процедури по разследване не пораждали сериозни затруднения, тъй като съдържали само временни преценки. Накрая, обстоятелството, че за една помощ не е направено уведомление, не освобождавало Комисията от задължението незабавно да започне официалната процедура по разследване. Изискването за правна сигурност всъщност не допускало тя да може да забавя безкрайно упражняването на своите правомощия, дори при такова положение.

252 В настоящия случай обаче решението да се започне официалната процедура по разследване било взето 79 месеца след завеждането на 28 април 1994 г. на оплакването от 1994 г. от Комисията. Предварително разглеждане с такава продължителност било неразумно. С оглед на този срок възстановяването на помощите противоречало в настоящия случай и на принципа на добра администрация.

253 Освен това в настоящия случай от писмото от 25 май 1994 г. било видно, че Комисията е разполагала с всички необходими за решението ѝ данни още при завеждането на оплакването от 1994 г. на 28 април 1994 г. Освен това в писмото си от 19 януари 1996 г. Комисията не поискала никаква конкретна информация от испанските власти, а жалбоподателите представят неподписано писмо от 5 февруари 1996 г. на бланка на баското правителство, за което твърдят, че представлява отговорът на писмото на Комисията от 19 януари 1996 г. Това писмо подчертава общия характер на разглежданите мерки и посочва факта, че тези мерки са предназначени за всички предприятия, до които могат да се отнасят Normas Forales. Впрочем в решението да се започне официалната процедура по разследване не се споменавало за никакво закъснение по вина на испанските власти при предаването на поисканата на този етап информация. Освен това Комисията не могла да използва като валидно оправдание необходимостта от приоритетно разглеждане на други данъчни режими, тъй като съдебната практика отказва да вземе предвид мотиви от чисто административно естество. Накрая, в обжалваните окончателни решения Комисията приела, че не е необходимо да се анализира „действителното въздействие“ на данъчните режими в рамките на разглеждането на обща схема за помощ.

254 Второ, жалбоподателите твърдят, че Комисията не е публикувала предупреждение в Официален вестник, въпреки нейното Известие от 1983 г. относно неправомерната помощ, уточняващо, че тя ще постъпи по този начин веднага щом узнае за мерки за неправомерни помощи.

255 Трето, жалбоподателите твърдят, че от практиката на Комисията по вземане на решения било видно, че включително в случаите на помощи, за които не е направено уведомление, когато продължителността на предварителното разглеждане е превишила един разумен срок, Комисията не е изисквала възстановяване на помощите. Жалбоподателите се позовават по-конкретно на някои индивидуални решения на Комисията (Решение 92/329/ЕИО на Комисията от 25 юли 1990 година относно помощта, предоставена от италианското правителство на производител на офталмологични продукти (Industrie ottiche riunite — IOR) (ОВ L 183, 1992 г., стр. 30) и Решение 2002/15/ЕО на Комисията от

8 май 2001 година относно държавната помощ, приведена в действие от Франция в полза на дружеството „Bretagne Angleterre Irlande“ („BAI3“ или „Brittany Ferries“) (ОВ L 12, 2002 г., стр. 33) и на решения на Комисията относно координационни центрове (по-конкретно Решение 2003/81/ЕО на Комисията от 22 август 2002 година относно схема за държавни помощи, която Кралство Испания прилага спрямо „координационни центрове в Biscaye“ (ОВ L 31, 2003 г., стр. 26), Решение 2003/512/ЕО на Комисията от 5 септември 2002 година относно помощта, приведена в изпълнение от Германия в полза на центровете за контрол и за координация (ОВ L 177, 2003 г., стр. 17), Решение 2003/438/ЕО на Комисията от 16 октомври 2002 година относно схемата за държавна помощ C 50/2001 (ex NN 47/2000) — Дружества за финансиране — приведена в действие от Люксембург (ОВ L 153, 2003 г., стр. 40), Решение 2004/76/ЕО на Комисията от 13 май 2003 година относно схемата за държавна помощ, приведена в действие от Франция в полза на централните управления и логистичните центрове (ОВ L 23, 2004 г., стр. 1), Решение 2004/77/ЕО на Комисията от 24 юни 2003 година относно схема за помощ, приведена в действие от Белгия под формата на привилегирован данъчен режим „ruling“, приложим по отношение на US Foreign Sales Corporations (ОВ L 23, 2004 г., стр. 14). Те посочват също Решение 2001/168/ЕОВС на Комисията от 31 октомври 2000 година относно испанските закони за корпоративния данък (ОВ L 60, 2001 г., стр. 57). Следователно те твърдят, че в настоящия случай е налице нарушение на принципа на равно третиране.

256 Накрая, според Confebask Комисията изменила своята преценка на данъчните режими на държавите членки при приемането на нейното Известие от 1998 г. относно данъчната помощ. В това отношение от първия годишен доклад относно прилагането на това известие (COM (1998) 595 окончателен) се установявало, че така Комисията целяла да „изясни прилагането на правилата относно държавната помощ, свързани с прякото данъчно облагане на предприятията“. Confebask подчертава също, че отхвърлянето на правното основание, изведено от нарушението на принципа на защита на оправданите правни очаквания в Решение по дело Demesa и Territorio Histórico de Álava/Комисия, точка 70 по-горе, не е пречка за отмяна на задължението за възстановяване на вече предоставените в настоящия случай помощи.

257 Комисията, подкрепяна от Comunidad autónoma de La Rioja, иска това оплакване да се отхвърли.

Съображения на Първоинстанционния съд

— По оплакването, изведено от нарушение на принципите на правната сигурност и на добра администрация, поради продължителността на предварителното разглеждане

258 Жалбоподателите твърдят, че като започнала официалната процедура по разследване едва на 28 ноември 2000 г., т.е. 79 месеца след завеждане на оплакването от 1994 г., Комисията превишила разумната продължителност на процедурата по предварително разглеждане и поради това нарушила принципите на правната сигурност и на добрата администрация.

259 Първоинстанционният съд припомня, че към момента на оплакването от 1994 г. и до приемането на Регламент № 659/1999 Комисията не е била длъжна да спазва конкретни срокове. Тя все пак трябвало да внимава да не забавя до безкрай упражняването на своите правомощия, за да спази основното изискване за правна сигурност (Решение на Съда от 24 септември 2002 г. по дело Falck и Acciaierie di Bolzano/Комисия, C-74/00 P и C-75/00 P, Recueil, стр. I-7869, точка 140 и Решение на Съда от 23 февруари 2006 г. по дело Atzeni и др., C-346/03 и C-529/03, Recueil, стр. I-1875, точка 61).

260 Всъщност доколкото разполага с изключителна компетентност за преценка на съвместимостта на дадена държавна помощ с общия пазар, Комисията е длъжна в интерес на добрата администрация на свързаните с държавните помощи основни правила на Договора да извърши старателно и безпристрастно разглеждане на оплакване, с което се съобщава за наличието на несъвместима с общия пазар помощ. От това следва, че Комисията не може безкрайно да удължава предварителното разглеждане на държавните мерки, които са предмет на оплакването. Разумният характер на продължителността на разглеждането на дадено оплакване трябва да се преценява с оглед на конкретните обстоятелства по всяко дело, и по-специално на контекста на същите, на различните процедурни етапи, които Комисията трябва да следва, и на сложността на делото (Решение на Първоинстанционния съд от 10 май 2006 г. по дело Air One/Комисия, T-395/04, Recueil, стр. II-1343, точка 61).

261 В настоящия случай не се спори, че Комисията е узнала за разглежданите схеми за помощ от оплакването от 1994 г., заведено на 28 април 1994 г. Безспорно е също така, че на 28 ноември 2000 г. Комисията е уведомила испанските власти за своето решение да се започне официалната процедура по разследване относно разглежданите схеми за данъчно освобождаване.

262 Следователно между момента, в който Комисията е узнала за разглежданите схеми за помощ, и момента на започване на официалната процедура по разследване относно тези схеми е изтекъл срок, който може да се изчисли на повече от шест години и половина.

263 На първо място обаче следва да се отбележи, че разглежданите данъчни мерки налагат от страна на Комисията задълбочено проучване на испанското законодателство. Така в писмото си от 18 юли 1995 г., адресирано до жалбоподателите, Комисията уточнява, че продължава своя анализ от гледна точка на испанската данъчна система и на режимите на данъчна автономия в сила в държавите членки, като отчита по-конкретно протичащите в някои държави членки промени във федералната система. Тя посочва, че службите на Комисията събирали необходимите данни, което предполагало „значителна работа по събиране и анализ“. Ако сложността на изследването, което трябва да се извърши, сама по себе си не е такава, че да оправдае продължителността на предварителното разглеждане в настоящия случай, тя все пак представлява елемент, който трябва да се вземе предвид.

264 На второ място, следва да се отбележи, че продължителността на производството до голяма степен може да се вмени във вина на испанските власти.

265 Всъщност писмото от 19 януари 1996 г., с което Комисията иска от испанските власти информация относно получателите по разглежданите мерки, е останало без отговор.

266 В това отношение Комисията имала основание да иска тази информация. Всъщност в настоящия случай предоставянето на разглежданото освобождаване от данъци, от една страна, било ограничено във времето, тъй като само дружествата, създадени до 31 декември 1994 г., могли да се ползват от него, и от друга страна, трябвало да бъде разрешено от Съвета на депутатите на правителството на провинцията след проверка на изискуемите условия (вж. точка 18 по-горе). Ето защо от гледна точка на решение относно съвместимостта на разглежданото освобождаване от данъци въпросът за получателите могъл да има основно значение, по-конкретно с оглед на обхвата на разглежданите мерки.

267 Все пак единственото представено писмо, което испанските власти официално са адресирали до Комисията, е това от 30 септември 1994 г., което подчертава главно общия характер на разглежданите национални мерки и оспорва наличието на държавни помощи.

268 Следователно се налага изводът, че въпросът на Комисията от 19 януари 1996 г. относно привеждането в действие на разглежданите схеми и техните получатели не е получил отговор, и то въпреки че испанските власти все пак са поискали с писма от 19 февруари и 21 март 1996 г. удължаване на срока, за да дадат отговор по този въпрос (вж. точка 29 по-горе).

269 Действително жалбоподателите представят неподписано писмо от 5 февруари 1996 г. върху бланка на баското правителство, за което твърдят, че било отговорът на писмото на Комисията от 19 януари 1996 г. Те обаче не доказват, че този отговор официално е бил съобщен на Комисията, а тя поддържа, че не го е получила.

270 Освен това с писма от 19 февруари и от 21 март 1996 г. Кралство Испания иска от Комисията удължаване на срока за отговор на писмото ѝ от 19 януари 1996 г. (вж. точка 29 по-горе), което потвърждава твърдението на Комисията, че не е получила никакъв отговор на тези въпроси. Нещо повече, следва да се отбележи, че във всеки случай съдържанието на това писмо от 5 февруари 1996 г., в което се подчертава общият характер на разглежданите мерки и се посочва

фактът, че адресатите на тези мерки са всички предприятия, до които тези Normas Forales могат да се отнасят, не дава точен отговор на поставените от Комисията въпроси относно получателите.

271 Следователно едва след като получила новото оплакване от 5 януари 2000 г. относно помощта, предоставена на предприятие получател въз основа на разглежданите данъчни разпоредби в Álava, от една страна, и становищата на испанските власти по този въпрос, от друга страна, Комисията счела, че разполага с достатъчно данни, за да започне на 28 ноември 2000 г. официалната процедура по разследване по отношение на разглежданите данъчни мерки.

272 Накрая, от данните по преписката не личи на Комисията да е изпращано официално уведомително писмо, за да вземе становище по оплакването от 1994 г., за да изясни положението, даже да даде възможност, с оглед на заложените интереси, да бъде поискано да се установи нейното евентуално неправомерно бездействие, ако такова е било налице.

273 Ето защо с оглед на гореизложеното вина за продължителността на предварителната процедура до голяма степен имат националните власти, които освен че са пропуснали да направят уведомление за разглежданите схеми, са отказали да предоставят на Комисията информация, която да ѝ бъде от полза (вж. в този смисъл Решение на Съда от 21 март 1991 г. по дело Италия/Комисия, C-303/88, Recueil, стр. I-1433, точка 43).

274 На трето място, що се отнася до контекста, в който се вписват данъчните мерки, следва да се отбележи, че през периода 1996—1999 г. Комисията разглежда други данъчни режими, въведени по това време от жалбоподателите (данъчни кредити, въведени през 1994 г., 1996 г. и 1997 г., и намаляване на данъчната основа, въведено през 1996 г., които именно се разглеждат по делата, приключили с Решение по дело Demesa и с Решение от 23 октомври 2002 г. по дело Diputación Foral de Álava/Комисия, точки 68 и 70 по-горе). Така, сезирана с подадените през юни 1996 г. и през октомври 1997 г. оплаквания срещу прилагането, на историческата територия Álava, на данъчен кредит от 45 % спрямо предприятията Demesa и Ramondín и срещу намаляването на облагаемата основа на корпоративния данък, Комисията открива няколко процедури, приключили с Решения 1999/718 и 2000/795 (вж. точка 68 по-горе) и с решенията на Комисията от 17 август и от 29 септември 1999 г. да започне официалните процедури по разследване относно схемите за данъчен кредит от 45 % и за намаляване на

облагаемата основа на корпоративния данък, като самите тези решения за започване на процедури са предмет на жалби до Първоинстанционния съд (Решение по дело Diputación Foral de Guipúzcoa и др./Комисия и Решение по дело Diputación Foral de Álava/Комисия и др., точка 174 по-горе). Ако тези процедури безспорно не се отнасят до разглежданото в настоящия случай освобождаване от данъци от 1993 г., все пак в тях също става въпрос за данъчни предимства, приети от същите власти, които могат да породят същия вид правни проблеми и за които Комисията е могла в рамките на своята свобода на преценка в областта на държавната помощ да прецени, че трябва да се разгледат по-бързо, именно поради липсата на отговор на нейните въпроси относно ползващите се от разглежданото в този случай освобождаване от данъци.

275 От изложеното по-горе е видно, че при конкретните обстоятелства по случая продължителността на предварителната процедура не е нарушила общия принцип на правната сигурност.

276 Накрая, що се отнася до доводите относно нарушението от Комисията на принципа на добра администрация, следва да се отбележи, че по същество те са тясно свързани с довода, свързан с нарушението на принципа на правната сигурност поради продължителността на предварителното разглеждане и следователно с оглед на изложеното по-горе трябва да се отхвърлят.

277 В заключение оплакването, изведено от нарушение на принципите на правната сигурност и на добрата администрация, трябва да се отхвърли.

— По оплакването, изведено от нарушението на принципа на защита на оправданите правни очаквания

278 Като начало следва да се припомни, че е възможно позоваване на оправданите правни очаквания за правомерността на дадена помощ само ако тази помощ

е предоставена при спазване на предвидената в член 88 ЕО процедура, (Решение на Съда от 20 септември 1990 г. по дело Комисия/Германия, C-5/89, Recueil, стр. I-3437, точка 14 и Решение по дело Regione autónoma della Sardegna/Комисия, точка 157 по-горе, точка 64).

279 Всъщност нормално е регионален орган и икономически оператор, които полагат необходимата грижа, да са в състояние да се уверят, че тази процедура е била спазена (Решение на Съда по дело Комисия/Германия, точка 278 по-горе, точка 14 и Решение на Съда от 14 януари 1997 г. по дело Испания/Комисия, C-169/95, Recueil, стр. I-135, точка 51; Решение по дело Demesa, точка 68 по-горе, точка 236).

280 Освен това, тъй като член 88 ЕО не прави разлика в зависимост от това дали става въпрос за схеми за помощ или за индивидуална помощ, тези принципи се прилагат включително и в случай на схеми за помощ, обратно на това, което поддържа Confebask (точка 248 по-горе).

281 В настоящия случай не се спори, че разглежданото в обжалваните окончателни решения освобождаване от данъци е въведено без предварително уведомление в нарушение на член 88, параграф 3 ЕО.

282 Съдебната практика обаче не изключва възможността получателите на помощ, неправомерна поради липса на уведомление за нея, тъй като разглежданите в настоящия случай схеми са такива, да се позоват на изключителни обстоятелства, които са могли оправдано да основат техните очаквания за правомерния характер на тази помощ, за да се противопоставят на нейното възстановяване (Решение на Съда от 10 юни 1993 г. по дело Комисия/Гърция, C-183/91, Recueil, стр. I-3131, точка 18; вж. в този смисъл Решение по дело Demesa и Territorio Histórico de Álava/Комисия, точка 70 по-горе, точка 51; вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 15 септември 1998 г. по дело BFM и EFIM/Комисия, T-126/96 и T-127/96, Recueil, стр. II-3437, точки 69 и 70, Решение на Първоинстанционния съд от 29 септември 2000 г. по дело CETM/Комисия, T-55/99, Recueil, стр. II-3207, точка 122 и Решение на Първоинстанционния съд по дело Regione autónoma Friuli-Venezia Giulia/Комисия, точка 173 по-горе, точка 107).

283 Ако се предположи, че жалбоподателите, които не са икономически оператори, а са териториалните структури, създали разглежданите схеми за помощ, имат правото да се позоват на оправдани правни очаквания (Решение по дело Regione autónoma della Sardegna/Комисия, точка 157 по-горе, точка 66), в светлината на тези принципи следва да се разгледа дали техните доводи разкриват изключителни обстоятелства, които са могли да бъдат основание за оправдани правни очаквания за правомерността на разглежданите схеми за помощ.

284 Жалбоподателите и встъпилите в тяхна подкрепа страни твърдят, че поведението на Комисията представлява изключително обстоятелство, което е от естество да бъде основание за техните оправдани правни очаквания за правомерността на разглежданите схеми за помощ, първо, поради неразумната продължителност на предварителната процедура и бездействието на Комисията през това време, второ, поради липсата на предвидената в Известието от 1983 г. относно неправомерната помощ публикация на предупреждение до потенциалните получатели на помощите, трето, поради практиката във връзка с вземането на решения на Комисията, и четвърто, поради промяната на политиката на Комисията в областта на държавните помощи.

285 На първо място жалбоподателите поддържат, че неразумната продължителност на процедурата по предварително разглеждане породила техните оправдани правни очаквания за правомерността на тези помощи, което било пречка за тяхното възстановяване. Те се позовават по-специално на Решение по дело RSV/Комисия, точка 251 по-горе (точка 17), според което допуснато от Комисията закъснение при взимане на решение, че една помощ е неправомерна и че трябва да се премахне и да бъде възстановена от държава членка, при определени обстоятелства може да породи у получателите на посочената помощ оправдани правни очаквания, от естество да попречат на Комисията да задължи тази държава членка да разпореди възстановяването на тази помощ.

286 Първоинстанционният съд обаче установява, че обстоятелствата по делото, по което е постановено Решение по дело RSV/Комисия, точка 251 по-горе, били изключителни и не разкривали никаква прилика с тези по настоящия случай. Всъщност разглежданата помощ била предмет, макар и след изплащането ѝ на получателя, на процедура за официално уведомление на Комисията. Тя се отнасяла до допълнителни разходи, свързани със сделка, която вече била предмет на разрешени от Комисията помощи. Отнасяла се до отрасъл, който от 1977 г. получавал от националните власти разрешени от Комисията помощи. Разглеждането на нейната съвместимост с общия пазар не налагало задълбочено изследване. Съдът заключава от това, че при тези условия жалбоподателят

е могъл с основание да вярва, че Комисията няма да възразява срещу помощта (Решение по дело RSV/Комисия, точка 251 по-горе, точки 14—16).

287 Такива елементи отличават основно този конкретен случай от настоящото дело. Всъщност за разглежданото освобождаване от данъци не е направено уведомление и то не се вписва като продължение на никоя предишна разрешена от Комисията схема за помощ. То не се отнася до конкретен отрасъл, нито a fortiori до конкретен отрасъл, получател на разрешени помощи. Впрочем разглеждането на оплакването относно разглежданите схеми наложило, по думите на Комисията в писмото ѝ от 18 юли 1995 г., адресирано до подателите на оплакването, „значителна работа по събиране и анализ“ (вж. точка 26 по-горе).

288 Ето защо в настоящия случай жалбоподателите не могат полезно да се позовават на Решение по дело RSV/Комисия, точка 251 по-горе.

289 Обстоятелствата по конкретния случай не са сравними и с разглежданите в Решение на Първоинстанционния съд от 12 септември 2007 г. по дело Koninklijke Friesland Foods/Комисия (T-348/03, непубликувано в Сборника). Всъщност в обжалваното решение Комисията приела, че разглежданата нидерландска схема разкрива прилика с белгийската схема, по която тя е взела отношение неколкократно, като така създала оправдани правни очаквания, че нидерландската схема не била помощ (Решение по дело Koninklijke Friesland Foods/Комисия, посочено по-горе, точка 129). Това не е така в настоящия случай, тъй като Комисията изобщо не е взела отношение по разглежданата схема — или по друга съпоставима схема — по начин, който да може да породи оправдани правни очаквания за тяхната правомерност.

290 Следователно предвид обстоятелствата по конкретния случай продължителността на предварителната процедура не може да се разглежда като изключителна и поради това като годна да бъде основание за оправдани правни очаквания за правомерността на разглежданите схеми.

291 Жалбоподателите се позовават и на поведението на Комисията, и по-специално на нейното бездействие по време на предварителната процедура, което според тях породило основателни надежди относно правомерността на разглежданите схеми (вж. точки 249 и 250 по-горе).

292 Първоинстанционният съд отбелязва, че с писмо от 25 май 1994 г. Комисията кани Кралство Испания да ѝ представи своето становище по оплакването от 1994 г. в срок от петнадесет дни. Комисията допълва в това писмо, че при липсата на отговор или в случай на незадоволителен отговор, след изтичане на срока ще бъде длъжна да започне официалната процедура по разследване.

293 След като получила отговора на испанските власти от 30 септември 1994 г., от данните по преписката (вж. точка 25 и сл. по-горе) е видно, че са проведени срещи относно разглежданите схеми, доказващи, че разглеждането на оплакването продължавало.

294 Също така с писмо от 18 юли 1995 г. Комисията уведомила подателите на оплакването, че продължава анализа на тяхното оплакване, че ще вземе решение какви ще бъдат последиците от него, когато се изяснят някои въпроси, и че ще съобщи решението си.

295 Накрая с писмо от 19 януари 1996 г. Комисията уведомява Кралство Испания, че разглежда въздействието на разглежданите данъчни мерки върху конкуренцията и във връзка с това иска информация относно ползвалите се от тези мерки.

296 Първоинстанционният съд приема, че следователно Комисията не е проявила бездействие след оплакването от 1994 г. Напротив, тя е извършвала своето разследване чрез размяна на кореспонденция до изпращането на писмото си от 19 януари 1996 г. до Кралство Испания, което останало без отговор. Така кореспонденцията и срещите с Комисията по време на предварителната

процедура свидетелстват за наличието на диалог, в хода на който Комисията по-конкретно се е опитала да получи информация от страна на испанските власти, за да придобие първоначална представа.

297 Писмото от 19 януари 1996 г. освен това показва, че на тази дата Комисията е считала, че не разполага с необходимите данни, за да приеме решението да се започне официалната процедура по разследване.

298 Въпреки искането за информация от 19 януари 1996 г. относно получателите по разглежданите схеми, Комисията обаче не получила отговор от испанските власти, независимо от тяхното искане за удължаване на срока, в който да сторят това (вж. точка 29 по-горе).

299 Освен това от прочита на разменената кореспонденция е видно, че Комисията е повторила както на подателите на оплакването, така и на Кралство Испания, че разглеждането на оплакването все още е било в ход, без да вземе отношение относно правомерността на тези схеми.

300 Освен това дори ако може да се предположи, че Комисията е запазила мълчание от момента на изпращането на писмото ѝ от 19 януари 1996 г. до Кралство Испания до момента на получаването на новото оплакване от 5 януари 2000 г., такова мълчание не може, с оглед на данните по конкретния случай, да представлява изключително обстоятелство, от естество да служи като основа за оправдани правни очаквания за правомерността на разглежданите данъчни режими.

301 Всъщност при липсата на отговор от страна на испанските власти на искането за информация относно получателите по схемите Комисията могла да счете, както уточнява в своите писмени документи, че не разполага с данни, които да ѝ позволят да прецени реалния обхват на разглежданите схеми. Тя могла по-специално да приеме, че нищо не доказвало, че разглежданите схеми, чието действие било прекратено в края на 1994 г., са били от полза за някое предприятие.

302 Освен това и при всяко положение такова мълчание не може да се тълкува като равнозначно на имплицитно одобрение от страна на тази институция (вж. в този смисъл Решение по дело Regione autónoma della Sardegna/Комисия, точка 157 по-горе, точка 69).

303 Ето защо не може да се уважи доводът, изведен от бездействието на Комисията по време на предварителната процедура, тъй като в настоящия случай поведението на Комисията не може да се приеме за изключително обстоятелство, от естество да служи като основа за оправдани правни очаквания за правомерността на разглежданите данъчни режими.

304 На второ място, в подкрепа на своя довод, изведен от оправданите правни очаквания поради поведението на Комисията, жалбоподателите се позовават на липсата на публикация в Официален вестник на конкретно предупреждение, адресирано до потенциалните получатели на помощта, за несигурния характер на тази помощ. Те подчертават, че със своето Известие от 1983 г. относно неправомерната помощ Комисията посочва, че след като узнае за приемането на мерки за неправомерни помощи от държава членка, тя публикува в Официален вестник конкретно предупреждение, адресирано до потенциалните получатели на помощта, за несигурния характер на тази помощ, което в настоящия случай не е било направено.

305 Първоинстанционният съд припомня, че Комисията може да си наложи указания за упражняването на своите правомощия за преценка посредством актове като насоките, доколкото посочените актове съдържат поясняващи норми относно насоката, която трябва да се следва от тази институция, и доколкото не се отклоняват от нормите на Договора (вж. Решение на Съда от 7 март 2002 г. по дело Италия/Комисия, C-310/99, Recueil, стр. I-2289, точка 52 и цитираната съдебна практика; Решение от 26 септември 2002 г. по дело Испания/Комисия, точка 214 по-горе, точка 53).

306 Следва да се отбележи, че чрез своето Известие от 1983 г. относно неправомерната помощ Комисията се е постарала да припомни задължението за изпращане на уведомление за помощите, предвидено в член 88, параграф 3 ЕО. Освен това тя уведомява потенциалните получатели на държавни помощи за несигурния характер на помощите, които са им предоставени неправомерно, в смисъл че всеки получател на неправомерно предоставена помощ, т.е. без Комисията да е взела окончателно решение относно нейната съвместимост с общия пазар, може да бъде задължен да възстанови помощта (вж. точка 11 по-горе).

307 Колкото и да е жалко, че е липсвала публикация в Официален вестник на предвиденото в Известието от 1983 г. предупреждение относно неправомерната помощ, това не влияе на факта, че информацията, която се съдържа в посоченото известие, както е припомнена в точка 306 по-горе, е недвусмислена. Впрочем защитаваното от жалбоподателите тълкуване би означавало на това известие от 1983 г. относно неправомерната помощ да бъде даден противоречащ на член 88, параграф 3 ЕО обхват. Всъщност несигурният характер на неправомерно предоставените помощи произтича от полезния ефект на задължението за отправяне на уведомление, предвидено в член 88, параграф 3 ЕО, и не зависи от наличието или липсата на публикация в Официален вестник на предупреждението, предвидено в Известието от 1983 г. относно неправомерната помощ. Поспециално възстановяването на неправомерно предоставените помощи не може да стане невъзможно само поради липсата на публикация на такова предупреждение от Комисията, в противен случай би била засегната системата за контрол на държавната помощ, установена от Договора.

308 Ето защо липсата на публикация на предвиденото в Известието от 1983 г. относно неправомерната помощ предупреждение не представлява изключително обстоятелство, от естество да бъде основа на каквито и да било оправдани очаквания за правомерността на неправомерно предоставените помощи.

309 На трето място, жалбоподателите твърдят, че практиката по вземане на решения на Комисията към момента на настъпване на фактите е обстоятелство, което могло да породи оправдани правни очаквания.

310 Следва обаче да се припомни, че ако принципът на защита на оправданите правни очаквания се вписва сред основните принципи на Общността, икономическите оператори нямат основание за оправдани правни очаквания за запазването на едно съществуващо положение, което може да бъде изменено в рамките на правото на преценка на общностните институции (Решение на Съда от 14 февруари 1990 г. по дело Delacre и др./Комисия, C-350/88, Recueil, стр. I-395, точка 33). Този принцип намира ясно приложение в рамките на политиката по конкуренцията, която се характеризира с широко право на преценка на Комисията (вж. относно определянето на размера на глобите Решение на Съда от 28 юни 2005 г. по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, Recueil, стр. I-5425, точка 172).

311 Впрочем точно такъв е случаят, когато става въпрос за това дали са налице свързаните с наличието на изключителни обстоятелства условия за отказ от възстановяването на неправомерно предоставените помощи. Така решенията, отнасящи се до други дела в тази област, имат само пояснящ характер и не могат да бъдат основа за оправдани правни очаквания, тъй като по всяко дело обстоятелствата са различни.

312 При тези условия решенията на Комисията в разглежданата област, на които се позовават жалбоподателите, не могат да представляват изключително обстоятелство, от естество да бъде основа за такива оправдани правни очаквания.

313 Накрая, на четвърто място, Confebask поддържа, че през 1998 г. Комисията изменила своята политика в областта на държавната помощ и се позовава на оправданите правни очаквания за правомерността на разглежданите мерки към момента на тяхното приемане.

314 По този повод Първоинстанционният съд обаче припомня, че приемането от Комисията на Известие от 1998 г. относно данъчната помощ не води до промяна на нейните критерии за преценка на данъчните режими на държавите членки.

315 Всъщност, както вече беше припомнено по-рано (вж. точка 180 по-горе), Известието от 1998 г. относно данъчната помощ, което до голяма степен се основава на практиката на Съда и на Първоинстанционния съд, дава разяснения относно прилагането на членове 87 ЕО и 88 ЕО по отношение на данъчните мерки. В това известие Комисията все пак не обявява промяна по отношение на преценката на данъчните мерки от гледна точка на членове 87 ЕО и 88 ЕО (Решение по дело Diputación Foral de Guipúzcoa и др./Комисия, точка 174 по-горе, точка 79 и Решение от 23 октомври 2002 г. по дело Diputación Foral de Álava и др./Комисия, точка 174 по-горе, точка 83).

316 Ето защо доводът, изведен от промяната на политиката на Комисията, не може да се приеме за изключително обстоятелство, от естество да бъде основа за оправдани правни очаквания за правомерността на неправомерно предоставените помощи.

317 От всичко изложено по-горе следва, че оплакването, изведено от това, че поведението на Комисията могло да представлява изключително обстоятелство, от естество да бъде основа за оправдани правни очаквания за правомерността на неправомерно предоставените помощи, трябва да се отхвърли като неоснователно.

— По оплакването, изведено от нарушението на принципа на равно третиране

318 В рамките на своето правно основание, изведено от породените от продължителността на предварителното разглеждане оправдани правни очаквания, жалбоподателите твърдят, че има нарушение на принципа на равно третиране, доколкото в някои свои решения Комисията е приемала, че продължителността на процедурата е основание да не се разпорежда възстановяването на съответните помощи.

319 От постоянната съдебна практика е видно, че спазването на този принцип изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (вж. Решение на Съда от 26 октомври 2006 г. по дело Koninklijke Coöperatie Cosun, C-248/04, Recueil, стр. I-10211, точка 72 и цитираната съдебна практика).

320 В настоящия случай жалбоподателите обаче не установяват, че свързаното със схемите за спорните помощи положение е сходно на положенията, разглеждани в решенията, на които те се позовават и в които Комисията е счела, че не следва да се разпорежда възстановяване на помощите.

321 Всъщност налага се изводът, че в решенията, на които се позовават жалбоподателите, отнасящи се именно до схеми за помощи, липсата на възстановяване на помощите е оправдана от обстоятелства, които са от естество да породят оправданите правни очаквания за правомерността на разглежданите схеми и които Комисията е отчела. Комисията по-конкретно взела предвид факта, че липсата на помощ била изрично установена в други решения относно мерки, аналогични на разгледаните в тези решения схеми, като така обосновала липсата на възстановяване на помощите (вж. решенията на Комисията относно координационните центрове, точка 255 по-горе). В някои случаи тя отчела и факта, че съответната държава членка по никакъв начин не могла да бъде обвинена за продължителността на съответното производство (вж. Решение 2001/168, точка 255 по-горе), или факта, че единственият получател по разглежданата схема не е получил спорното предимство и следователно нямало основание за възстановяване (вж. Решение 2003/81, точка 255 по-горе).

322 Това не е така в обжалваните окончателни решения, в които Комисията, напротив, подчертава, че не са налице условията да се претендира защита на оправданите правни очаквания (вж. точки 55 и 56 по-горе), което предвид обстоятелствата по конкретния случай е потвърдено от Първоинстанционния съд (вж. точки 284—317 по-горе).

323 От това следва, че разглежданите в настоящия случай обстоятелства по никакъв начин не са съпоставими с разглежданите в решенията, на които се прави позоваване и в които Комисията не е разпоредила възстановяване на помощите.

324 Ето защо жалбоподателите не доказват нарушение на принципа на равно третиране.

325 Освен това следва да се отбележи, че обжалваните окончателни решения уточняват, че те не влияят на възможността индивидуални помощи, изплатени в рамките на схеми за освобождаване от данъци, да се приемат, изцяло или отчасти, за съвместими с общия пазар въз основа на собствените им характеристики, независимо дали в рамките на последващо решение на

Комисията или въз основа на регламенти за освобождаване (вж. точка 103 от Решение 2003/28, точка 101 от Решение 2003/86, точка 99 от Решение 2003/192).

326 Ето защо оплакването, изведено от нарушението на принципа на равно третиране, трябва да се отхвърли като неоснователно.

327 В заключение петото правно основание, изведено от процесуален недостатък, от нарушение на принципите на правната сигурност и на добра администрация, на принципа на защита на оправданите правни очаквания и на принципа на равно третиране, трябва да се отхвърли в неговата цялост.

5. По шестото правно основание, изведено от нарушението на член 6, параграф 1 от Регламент № 659/1999

а) Доводи на страните

328 Жалбоподателите твърдят, след като са се запознали с писмото на Комисията от 18 юли 1995 г., представено от нея като приложение към писмената ѝ защита, че съдържанието на това писмо трябвало да бъде споменато в решението за започване на официалната процедура по разследване, за да им се даде възможност да представят своевременно своите становища. Жалбоподателите визират по-специално срещите, които се споменават там и на които присъствала само Comunidad autónoma de La Rioja. Те твърдят, че ако са били уведомени за съдържанието на това писмо, са можели да поставят на националните власти въпроси относно срещите, и по-конкретно що се отнася до тяхното съдържание. Те считат, че не са били в състояние да представят становища своевременно и че така са били нарушени правата им в качеството на заинтересовани страни.

329 Комисията поддържа, че това шесто правно основание е недопустимо и във всеки случай неоснователно.

б) Съображения на Първоинстанционния съд

330 Следва да се припомни, че член 48, параграф 2 от Процедурния правилник предвижда, че „[в] хода на производството не могат да се въвеждат нови правни основания, освен ако те не почиват върху правни или фактически обстоятелства, установени в хода на производството“.

331 В конкретния случай настоящото правно основание е повдигнато от жалбоподателите след представянето от Комисията, с нейната писмена защита, на писмото от 18 юли 1995 г. Поради това трябва да се приеме, че то почива на фактически обстоятелства, установени в хода на производството, и като такова трябва да се приеме за допустимо (Решение на Съда от 15 октомври 2002 г. по дело Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P—C-252/99 P и C-254/99 P, Recueil, стр. I-8375, точка 369 и сл.).

332 Що се отнася до основателността на това правно основание, следва да се припомни, че заинтересованите страни, различни от държавата членка, която носи отговорност за предоставянето на помощта, не могат да искат обсъждане с Комисията при спазване на състезателно начало като предвиденото в полза на тази държава (вж. Решение по дело Technische Glaswerke Ilmenau/Комисия, точка 238 по-горе, точка 192 и цитираната съдебна практика; вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 18 ноември 2004 г. по дело Ferriere Nord/Комисия, T-176/01, Recueil, стр. II-3931, точка 74).

333 В настоящия случай, освен че не са встъпили по време на административната процедура като заинтересовани трети страни, жалбоподателите по никакъв начин не доказват защо липсата на споменаване, в решението за започване на официалната процедура по разследване, на писмото на Комисията от 18 юли 1995 г., с което се уведомяват подателите на оплакването за продължаването на анализа на испанската данъчна система, е нарушило тяхното предвидено

в член 88, параграф 2 ЕО право да представят становища в хода на фазата на разглеждане. В това отношение посочената от жалбоподателите липса на комуникация между централните власти на една държава членка и органите на местно самоуправление представлява вътрешен проблем на държавата членка и Комисията не може да носи отговорност за това.

334 От изложеното по-горе следва, че шестото правно основание, изведено от нарушението на член 6, параграф 1 от Регламент № 659/1999, трябва да се отхвърли като неоснователно.

335 Следователно жалбите по дела Т-86/02—Т-88/02, целящи отмяната на обжалваните окончателни решения, трябва да се отхвърлят в тяхната цялост.

II — *По жалбите по дела Т-30/01—Т-32/01, целящи отмяната на решението за започване на официалната процедура по разследване*

336 По дела Т-30/01—Т-32/01 жалбоподателите искат отмяната на решението за започване на официалната процедура по разследване от 28 ноември 2000 г., по съображение че в настоящия случай става въпрос за схеми за съществуваща помощ и че като ги анализирала в съответствие с процедурата, предвидена за новите помощи, Комисията нарушила член 88 ЕО, членове 17—19 от Регламент № 659/1999 и принципите на правната сигурност и на защита на оправданите правни очаквания.

337 Те поддържат и че обратно на това, което твърди Комисията, техните жалби са допустими, след като решението за започване на официалната процедура по разследване предполага избор на приложими процедурни правила и поради това поражда окончателни правни последици. Що се отнася до избора на процедурата по разследване, окончателното решение само потвърждавало решението за започване на официалната процедура по разследване, което следователно подлежало на обжалване.

338 Комисията от своя страна повдига с отделни актове от 3 май 2001 г. по всяко от дела Т-30/01—Т-32/01 официални възражения за недопустимост. В писмената си защита от 5 юли 2002 г. тя поддържа, в подкрепа на главното си искане, че жалбите по дела Т-30/01—Т-32/01 са останали без предмет. При условията на евентуалност тя иска те да се обявят за недопустими и във всеки случай за неоснователни.

339 Първоинстанционният съд счита за уместно първо да се произнесе по въпроса дали жалбите са останали без предмет.

А — *Доводи на страните*

340 В своята писмена защита Комисията поддържа, че жалбите по дела Т-30/01—Т-32/01 са останали без предмет.

341 Жалбоподателите от своя страна считат, че правното основание за отмяна по настоящите дела, от една страна, и правните основания по съединени дела Т-86/02—Т-88/02 относно жалбите срещу обжалваните окончателни решения, от друга страна, не са идентични, независимо че второто правно основание, повдигнато по дела Т-86/02—Т-88/02, възпроизвежда правното основание за отмяна, изложено по дела Т-30/01—Т-32/01, което съдебната практика позволява. В това отношение те поддържат, че що се отнася до избора на процедурата, окончателното решение може само да потвърди по-ранното решение за започване на официалната процедура по разследване и не може да поправи нарушение, извършено с това решение.

342 Те твърдят също, че Решение на Първоинстанционния съд от 6 март 2002 г. по дело Diputación Foral de Álava/Комисия (Т-168/99, Recueil, стр. II-1371), на което се позовава Комисията, не може да бъде приложено в настоящия случай, тъй като в това дело единствената обосновка на жалбите се отнася до квалификацията на спорната мярка като помощ, а не до порок на процедурата по разследване.

343 Накрая, жалбоподателите считат, че приемането от страна на Комисията на решения по схемите за освобождаване след представянето на жалбите срещу решението да се започне официалната процедура по разследване представлява ново обстоятелство, което им позволява да искат от Първоинстанционния съд да счете, че предметът на техните жалби за отмяна е разширен с искането за отмяна на решенията за схемите за освобождаване.

Б — *Съображения на Първоинстанционния съд*

344 Съгласно член 113 от Процедурния правилник Първоинстанционният съд може по всяко време служебно, след изслушване на страните, да установи, че делото е останало без предмет и че не следва да има произнасяне по него.

345 Жалбата за отмяна остава без предмет, когато правното положение на жалбоподателя не може да се промени от отмяната или липсата на отмяна на обжалвания акт. При тази хипотеза следователно трябва да се постанови, че липсва основание за постановяване на съдебно решение (Решение на Първоинстанционния съд от 13 юни 2000 г. по дело EPAC/Комисия, T-204/97 и T-270/97, Recueil, стр. II-2267, точка 154).

346 Следва да се провери дали в настоящия случай решението от 28 ноември 2000 г. за започване на официалната процедура по разследване продължава да поражда правни последици по отношение на жалбоподателите след приемането на окончателните решения на Комисията, с които приключва официалната процедура по разследване и срещу които жалбоподателите подават разгледаните по-горе и отхвърлени жалби по дела T-86/02—T-88/02 (вж. точка 335 по-горе).

347 Следва да се отбележи, че решението за започване на официалната процедура по разследване от 28 ноември 2000 г. временно заключава за наличието на неправомерни държавни помощи. С три решения от 20 декември 2001 г. Комисията установява, че трите разглеждани данъчни режима имат характер на неправомерни и несъвместими с общия пазар помощи и разпорежда тяхното

прекратяване и възстановяването на изплатените помощи, като лихвите започват да текат, считано от датата, на която разглежданите помощи са били поставени на разположение на получателите.

348 При обстоятелствата по конкретния случай следва да се приеме, че правното положение на жалбоподателите не би могло да се промени от евентуалната отмяна на решението за започване на официалната процедура по разследване.

349 Следва да се припомни в това отношение, че решението за започване на официалната процедура по разследване само по себе си няма никакво необратимо действие по отношение на правомерността на мерките, до които се отнася. Всъщност само окончателното решение, което окончателно квалифицира тези мерки като помощи, води до установяването на тяхната неправомерност (Определение на Първоинстанционния съд от 4 ноември 2002 г. по дело Salzgitter/Комисия, Т-90/99, Recueil, стр. II-4535, точка 14).

350 Несъмнено решението за започване на официалната процедура по разследване може да породи самостоятелни правни последици, които могат да са предмет на жалби за отмяна и съдебната практика допуска възможността за подаване на жалби срещу това решение, когато то съдържа такива независещи от окончателното решение правни последици. Така спирането на прилагането на съответната мярка в резултат на временното квалифициране на тази мярка като нова помощ, ограничено във времето до приключването на официалната процедура, не зависи от окончателното решение (Решение на Съда от 9 октомври 2001 г. по дело Италия/Комисия, C-400/99, Recueil, стр. I-7303, точки 56—62 и 69, Решение по дело Government of Gibraltar/Комисия, точка 153 по-горе, точки 80—86 и Решение по дело Regione Siciliana/Комисия, точка 226 по-горе, точка 46).

351 В настоящия случай обаче не се спори, че спирането на прилагането на съответните данъчни мерки, което по силата на член 88, параграф 3 ЕО следва от временното квалифициране на тази мярка като нова помощ, не е било приложено.

352 Освен това изглежда, че последиците на обжалваните окончателни решения, след влизането им в сила, от една страна, поради естеството на мерките, които разпореждат, и от друга страна, с оглед на факта, че не става въпрос за схеми за съществуваща помощ, са заменили последиците на временното решение за започване на официалната процедура по разследване. Всъщност липсата на характер на съществуващи помощи на разглежданите схеми предполага възстановяването на изплатените помощи и последиците от премахването и от възстановяването на помощите заместват тези на едно обикновено спиране (вж. в този смисъл Решение по дело EPAC/Комисия, точка 345 по-горе, точка 156), тъй като те предполагат възстановяване на неправомерно получените ab initio предимства.

353 Следва освен това да се отбележи, че в подкрепа на своите жалби по дела T-30/01—T-32/01 срещу решението за започване на официалната процедура по разследване жалбоподателите твърдят, че разглежданите мерки били съществуваща помощ и че Комисията, като започнала официалната процедура по разследване и като ги квалифицирала като нова помощ, нарушила приложимите за съществуващите помощи процедурни правила. Налага се изводът, че тези доводи съвпадат с доводите, изложени в подкрепа на жалбите за отмяна по дела T-86/02—T-88/02, срещу окончателните решения (вж. второ и трето правно основание на жалбите по дела T-86/02—T-88/02, разгледани по-горе, точка 108 и сл.). Първоинстанционният съд обаче е постановил, че Комисията правилно квалифицира разглежданите схеми за помощ като нови (вж. точка 204 по-горе) и е отхвърлил жалбите по дела T-86/02—T-88/02 срещу окончателните решения (вж. точка 335 по-горе).

354 Ето защо с оглед на съдържанието на доводите, представени от жалбоподателите в жалбите срещу решението за започване на официалната процедура по разследване, тези жалби са останали без предмет.

355 При тези обстоятелства, тъй като Първоинстанционният съд е потвърдил законосъобразността на решенията на Комисията, които налагат премахването на разглежданите данъчни режими и възстановяването на помощите, жалбоподателите нямат никакъв интерес от отмяната на решението да се започне официалната процедура по разследване.

356 Освен това що се отнася до Решение от 9 октомври 2001 г. по дело Италия/Комисия, точка 350 по-горе и до Решение на Първоинстанционния съд от 20 юни 2007 г. по дело Tirrenia di Navigazione и др./Комисия (Т-246/99, непубликувано в Сборника), които страните посочват, следва да се отбележи, че положението не е същото като в настоящия случай. Всъщност решението за започване на официалната процедура по разследване, в което разглежданите мерки се квалифицират като нова помощ, води до приемането от Комисията на окончателни решения, квалифициращи разглежданите мерки като нова помощ, която обаче, при условие че бъдат спазени някои условия, е съвместима с общия пазар (Решение по дело Tirrenia di Navigazione и др./Комисия, посочено по-горе, точки 7 и 12).

357 Обратно, в настоящия случай Комисията приема три окончателни решения, квалифициращи трите разглеждани схеми като нова помощ, несъвместима с общия пазар.

358 Тъй като тази преценка на Комисията, включително от гледна точка на квалифицирането като нови схеми за помощ, е потвърдена от Първоинстанционния съд (вж. точки 204, 207 и 335 по-горе), от това следва, че разглежданите мерки за помощ трябва да се прекратят и помощите да се възстановят ab initio и че липсва основание за произнасяне по въпроса дали същите мерки, чието спиране иска Комисията в решението за започване на официалната процедура по разследване, са били спрени или не в очакване на решенията, с които завършва процедурата, започната с обжалваното решение (вж. в този смисъл Решение от 6 март 2002 г. по дело Diputación Foral de Álava/Комисия, точка 342 по-горе, точки 23—27).

359 Жалбоподателите поддържат, че Решение от 6 март 2002 г. по дело Diputación Foral de Álava/Комисия, точка 342 по-горе не може да се приложи съответно в настоящия случай, тъй като единственият довод за обжалването се отнасял до квалифицирането като помощ на спорната мярка, докато в настоящия случай техният довод се изразява в позоваване на факта, че ставало въпрос за съществуваща помощ и че процедурата по разследване била опорочена.

360 Първоинстанционният съд обаче установява, че този довод не може да обори заключението, че жалбите по дела Т-30/01—Т-32/01 са останали без предмет.

361 Всъщност следва да се припомни, че Решение от 6 март 2002 г. по дело Diputación Foral de Álava/Комисия, точка 342 по-горе, се отнася до жалба, насочена срещу решението на Комисията да започне процедурата, предвидена в член 88, параграф 2 ЕО, по отношение на данъчен кредит и на намаляване на данъчната основа, от които се ползвали съответно Ramondín и Ramondín Cápsulas. Първоинстанционният съд обаче приема, че тази жалба срещу решението за започване на официалната процедура по разследване е останала без предмет, тъй като самата жалба срещу окончателното решение на Комисията, основана на идентични доводи, е била отхвърлена от Първоинстанционния съд.

362 Първоинстанционният съд установява, че следователно положението е съотносимо с това по настоящия случай, независимо от наведения от жалбоподателите довод. Всъщност, както вече беше припомнено, доводите относно квалифицирането като схеми за съществуваща помощ и твърдения процесуален недостатък са разгледани от Първоинстанционния съд и са отхвърлени. Ето защо с оглед на предмета на спора даденото с Решение от 6 март 2002 г. по дело Diputación Foral de Álava/Комисия, точка 342 по-горе разрешение е съответно приложимо в настоящия случай.

363 От това следва, че без да е нужно произнасяне нито по възражение за недопустимост, повдигнато от Комисията, нито по направеното от жалбоподателите в техните реплики искане за отмяна на обжалваните окончателни решения, следва да се приеме, че жалбите по дела T-30/01—T-32/01 са останали без предмет, следователно липсва основание за постановяване на съдебно решение по същество по тях.

По исканията за процесуално-организационни действия

364 На първо място, жалбоподателите искат от Първоинстанционния съд да покани Комисията да представи някои документи.

365 Първоинстанционният съд установява в това отношение, че Комисията е представила като приложение към своята писмена защита копие от оплакването от 1994 г. и писмото от 18 юли 1995 г., което тя е изпратила на жалбоподателите.

366 Доколкото Първоинстанционният съд е могъл да разгледа всички правни основания на жалбоподателите въз основа на включените в преписката данни и на дадените в хода на съдебното заседание обяснения, не следва от Комисията да се иска представянето на допълнителни документи (вж. в този смисъл Решение на Съда от 22 ноември 2007 г. по дело Sniace/Комисия, C-260/05 P, Сборник, стр. I-10005, точки 77—79, потвърждаващо Решение на Първоинстанционния съд от 14 април 2005 г. по дело Sniace/Комисия, T-88/01, Recueil, стр. II-1165, точка 81).

367 На второ място, жалбоподателите искат Първоинстанционният съд да се запознае с и да се произнесе по жалбите, подадени по дела Т-30/01—Т-32/01 и Т-86/02—Т-88/02, преди да се произнесе по тези, подадени от жалбоподателите по дела Т-227/01—Т-229/01 и Т-230/01—Т-232/01 срещу решенията на Комисията, в които се приемат за схеми за помощ, несъвместими с общия пазар, данъчните режими, с които се въвежда, от една страна, данъчен кредит от 45 % от инвестициите, и от друга страна, намаляване на облагаемата основа.

368 Първоинстанционният съд установява, че разглеждането на посочените от жалбоподателите дела съвпада по време. Така по всички тези дела съдебните заседания са проведени на 15, 16 и 17 януари 2008 г. и решенията са произнесени същия ден, така че това искане за процесуално-организационни действия е останало без предмет.

369 Ето защо исканията за процесуално-организационни действия на жалбоподателите трябва да се отхвърлят.

По съдебните разноски

I — *Дела T-30/01—T-32/01*

370 Съгласно член 87, параграф 6 от Процедурния правилник когато липсва основание за постановяване на съдебно решение по същество, Първоинстанционният съд определя съдебните разноски по свое усмотрение. Предвид това, че жалбоподателите са загубили делата по подадените от тях жалби срещу окончателните решения по дела T-86/02—T-88/02, приети след решението за започване на процедурата, обжалвано по дела T-30/01—T-32/02, те следва да се осъдят да заплатят съдебните разноски по дела T-30/01—T-32/02 (вж. в този смисъл Решение от 6 март 2002 г. по дело Diputación Foral de Álava/Комисия, точка 342 по-горе, точка 28).

II — *Дела T-86/02—T-88/02*

371 Съгласно член 87, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като жалбоподателите са загубили делото по жалбите по дела T-86/02—T-88/02, те следва да понесат, освен направените от тях съдебни разноски, и тези на Комисията и на Comunidad autónoma de La Rioja съгласно исканията на последните.

372 Comunidad autónoma del País Vasco и Confebask понасят направените от тях съдебни разноски.

По изложените съображения

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД (пети разширен състав)

реши:

1) Съединява дела T-30/01—T-32/01, T-86/02—T-88/02 за целите на съдебното решение

2) По дела T-30/01—T-32/01:

— **липсва основание за постановяване на съдебно решение по същество,**

— **Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Guipúzcoa — Diputación Foral de Guipúzcoa и Territorio Histórico de Vizcaya — Diputación Foral de Vizcaya понасят направените от тях съдебни разноски, както и съдебните разноски, направени от Комисията.**

3) По дела T-86/02—T-88/02:

— **отхвърля жалбите,**

— **Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Guipúzcoa — Diputación Foral de Guipúzcoa и le Territorio Histórico de Vizcaya — Diputación Foral de Vizcaya понасят направените от тях съдебни разноски, както и съдебните разноски, направени от Комисията и от Comunidad autónoma de La Rioja, и**

— **Comunidad autónoma del País Vasco — Gobierno Vasco и Confederación Empresarial Vasca (Confebask) понасят направените от тях съдебни разноски.**

Vilaras Martins Ribeiro Dehousse

Šváby Jürimäe

Постановено в открито съдебно заседание в Люксембург на 9 септември 2009 година.

Подписи

Съдържание

Правна уредба . . . . . II - 2932

I — Общностна правна уредба . . . . . II - 2932

II — Национална правна уредба . . . . . II - 2939

Обстоятелства, предхождащи спора . . . . . II - 2942

Обжалваните решения . . . . . II - 2945

I — Решение за започване на официалната процедура по разследване от 28 ноември 2000 г. (дела Т-30/01—Т-32/01) . . . . . II - 2945

II — Обжалваните окончателни решения (дела Т-86/02—Т-88/02) . . . . . II - 2946

Производство . . . . . II - 2951

Искания на страните . . . . . II - 2956

I — По дела Т-30/01—Т-32/01 . . . . . II - 2956

II — По дела Т-86/02—Т-88/02 . . . . . II - 2957

От правна страна . . . . . II - 2959

I — По жалбите по дела Т-86/02—Т-88/02, целящи отмяната на обжалваните окончателни решения, с които се установява несъвместимостта на разглежданите схеми и се разпорежда възстановяването на изплатените помощи . . . . II - 2959

А — По допустимостта на встъпването на Confebask в рамките на производството по жалбите по дела Т-86/02—Т-88/02 . . . . . II - 2959

1. Доводи на страните . . . . . II - 2959

2. Съображения на Първоинстанционния съд . . . . . II - 2960

Б — По основателността на жалбите по дела Т-86/02—Т-88/02 . . . . . II - 2962

1. По второто правно основание, изведено от твърдения характер на съществуващи помощи на разглежданите схеми за помощи . . . . . II - 2963

a) По първата част, основана на нарушението на член 1, буква б), подточка v) от Регламент № 659/1999 . . . . . II - 2963

Доводи на страните . . . . . II - 2963

Съображения на Първоинстанционния съд . . . . . II - 2969

По втората част, основана на нарушението на член 1, буква б), подточка ii) от Регламент № 659/1999 . . . . . II - 2981

Доводи на страните . . . . . II - 2981

Съображения на Първоинстанционния съд . . . . . II - 2982

2. По третото правно основание, изведено от нарушението на приложимите за съществуваща помощ процедурни правила . . . . . II - 2984

3. По четвъртото правно основание, изведено от нарушението на член 87, параграф 3, буква в) ЕО . . . . . II - 2985

а) Доводи на страните . . . . . II - 2985

б) Съображения на Първоинстанционния съд . . . . . II - 2986

4. По петото правно основание, изведено от процесуален недостатък и от нарушение на принципите на правната сигурност, на добра администрация, на защита на оправданите правни очаквания и на равно третиране . . . . . II - 2990

а) По оплакването, изведено от процесуален недостатък . . . . . II - 2991

Доводи на страните . . . . . II - 2991

Съображения на Първоинстанционния съд . . . . . II - 2991

б) По оплакването, изведено от нарушението на принципите на правната сигурност и на добра администрация, на принципа на защита на оправданите правни очаквания и на принципа на равно третиране . . . . . II - 2994

Доводи на страните . . . . . II - 2994

Съображения на Първоинстанционния съд . . . . . II - 2998

— По оплакването, изведено от нарушение на принципите на правната сигурност и на добра администрация, поради продължителността на предварителното разглеждане . . . II - 2998

— По оплакването, изведено от нарушението на принципа на защита на оправданите правни очаквания . . . . . II - 3002

— По оплакването, изведено от нарушението на принципа на равно третиране . . . . . II - 3011

5. По шестото правно основание, изведено от нарушението на член 6, параграф 1 от Регламент № 659/1999 . . . . . II - 3013

а) Доводи на страните . . . . . II - 3013

б) Съображения на Първоинстанционния съд . . . . . II - 3014

II — По жалбите по дела T-30/01—T-32/01, целящи отмяната на решението за започване на официалната процедура по разследване . . . . . II - 3015

А — Доводи на страните . . . . . II - 3016

Б — Съображения на Първоинстанционния съд . . . . . II - 3017

По исканията за процесуално-организационни действия . . . . . II - 3021

По съдебните разноски . . . . . II - 3023

I — Дела T-30/01—T-32/01 . . . . . II - 3023

II — Дела T-86/02—T-88/02 . . . . . II - 3023